

คำนำ

คู่มือการปฏิบัติงานการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์ มหาวิทยาลัย
ราชภัฏสวนดุสิต ประกอบด้วย 3 ส่วน

- ส่วนที่ 1 สารสำคัญเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- ส่วนที่ 2 ขั้นตอนการปฏิบัติงานการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์ที่จะต้องดำเนินการ เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนมีคุณภาพเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษาทั้งภายในและภายนอก เพื่อให้บัณฑิตบรรลุผลการเรียนรู้ตามคุณลักษณะบัณฑิตแต่ละหลักสูตร เพื่อตอบสนองความต้องการจำเป็นของสังคมแห่งการเรียนรู้
- ส่วนที่ 3 เป็นการสรุปสาระสำคัญเกี่ยวกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ 2552 (Thai Qualifications Framework for Higher Education : TQF: HEd) เพื่อเตรียมการพัฒนาหลักสูตรและจัดการเรียนการสอน ให้เป็นไปตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาตั้งแต่ปีการศึกษา 2553 เป็นต้นไป โดยตั้งแต่ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 การจัดทำแผนการสอนให้จัดทำตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ 2552

รองศาสตราจารย์ ดร. ณิชฐารมณี จุฑาภัทร
รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ
สิงหาคม 2552

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	
ส่วนที่ 1 สรุปสาระสำคัญของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	4
1. แนวคิดการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545	4
2. หลักการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	6
3. รูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	7
4. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	10
5. การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้	13
ส่วนที่ 2 ขั้นตอนการปฏิบัติงานการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์	15
1. ระบบสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน	15
2. ขั้นตอนการปฏิบัติงานการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์	17
3. การจัดทำรายละเอียดของรายวิชา และรายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม	18
4. การจัดทำแผน/แนวการสอน	19
5. การวิเคราะห์ศักยภาพผู้เรียน	21
6. การประเมินการจัดการเรียนการสอน	21
7. การประเมินประสิทธิภาพการสอน	23
8. การนำผลการประเมินมาปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน	24
9. การรายงานผลการดำเนินการของรายวิชา และรายงานผลการดำเนินการของประสบการณ์ภาคสนาม	24
ส่วนที่ 3 สรุปสาระสำคัญของกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ	26
1. ความหมายของกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ	26

สารบัญ

	หน้า
2. หลักการสำคัญของกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ	26
3. การเรียนรู้และมาตรฐานผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา	27
4. มาตรฐานผลการเรียนรู้แต่ละด้านของแต่ละระดับคุณวุฒิ	29
4.1 มาตรฐานผลการเรียนรู้แต่ละด้านของคุณวุฒิระดับปริญญาตรี	29
4.2 มาตรฐานผลการเรียนรู้แต่ละด้านของคุณวุฒิระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต	30
4.3 มาตรฐานผลการเรียนรู้แต่ละด้านของคุณวุฒิระดับปริญญาโท	31
4.4 มาตรฐานผลการเรียนรู้แต่ละด้านของคุณวุฒิระดับปริญญาเอก	33
5. การทวนสอบมาตรฐาน	35
6. ปัจจัยสู่ความสำเร็จที่จำเป็นต่อการพัฒนามาตรฐานผลการเรียนรู้ในแต่ละด้าน	36
เอกสารอ้างอิง	39
ภาคผนวก	41
1. รายละเอียดของรายวิชา (แบบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แบบ มคอ. 3)	42
2. รายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม (แบบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แบบ มคอ. 4)	47
3. แบบแผนการสอน	50
4. แบบวิเคราะห์ศักยภาพผู้เรียน (แบบ ว. 1)	56
5. แบบประเมินการจัดการเรียนการสอน (แบบ ป. 1)	58
6. แบบประเมินประสิทธิภาพการสอน (แบบ ป. 2)	63
7. แบบการนำผลการประเมินมาปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน (แบบ ปป. 1)	66

สารบัญ

	หน้า
8. แบบสรุปรายวิชาที่นำผลการประเมินมาปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน (แบบ ปป. 2)	67
9. แบบรายงานผลการดำเนินการของรายวิชา (แบบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แบบ มคอ. 5)	68
10. แบบรายงานผลการดำเนินการของประสบการณ์ภาคสนาม (แบบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แบบ มคอ. 6)	70
11. แบบประเมินประสิทธิภาพสื่อการสอน ประเภท เอกสารประกอบการสอน (แบบ ปสส. 1)	74
12. แบบประเมินประสิทธิภาพสื่อการสอน ประเภท Power Point (แบบ ปสส. 2)	76
13. แบบประเมินประสิทธิภาพสื่อการสอน ประเภท คอมพิวเตอร์ช่วยสอน (แบบ ปสส. 3)	78
14. แบบประเมินประสิทธิภาพสื่อการสอน ประเภท วิดีทัศน์ (แบบ ปสส. 4)	80

ส่วนที่ 1

สรุปสาระสำคัญของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

1. แนวคิดการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545

แนวคิดการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มีมาตราที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ดังนี้

มาตรา 22 การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ

มาตรา 24 การจัดกระบวนการเรียนรู้ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการ ดังนี้ (1) จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล (2) ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา (3) จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้คิดได้ คิดเป็นทำ เป็นรักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง (4) จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่างๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกันรวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยม ที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา (5) ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวกเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการจัดการเรียนรู้ ทั้งนี้ครูและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกัน จากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่างๆ (6) จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลาทุกสถานที่ที่มีการประสานความร่วมมือกับบิดามารดาผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่ายเพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

มาตรา 26 ให้สถานศึกษาจัดการประเมินผู้เรียนโดยพิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติ การสังเกตพฤติกรรมการเรียน การร่วมกิจกรรมและการทดสอบควบคู่ไปในกระบวนการเรียนการสอนตามความเหมาะสมของแต่ละระดับและรูปแบบการศึกษา

มาตรา 28 หลักสูตรสถานศึกษาต่างๆ รวมทั้งหลักสูตรสถานศึกษาสำหรับบุคคลพิการ ต้องมีลักษณะหลากหลาย ทั้งนี้ให้จัดตามความเหมาะสมของแต่ละระดับโดยมุ่งพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคคลให้เหมาะสมแก่วัยและศักยภาพสาระของหลักสูตร ทั้งที่เป็นวิชาการและวิชาชีพ ต้องมุ่งพัฒนาคนให้มีความสมดุลทั้งด้านความรู้ ความคิด ความสามารถ ความดีงาม และความรับผิดชอบต่อสังคม สำหรับหลักสูตรการศึกษาระดับอุดมศึกษา นอกจากคุณลักษณะในวรรคหนึ่งและวรรคสองแล้ว ยังมีความมุ่งหมายเฉพาะที่จะพัฒนาวิชาการ วิชาชีพชั้นสูง และด้านการค้นคว้าวิจัย เพื่อพัฒนาองค์ความรู้และพัฒนาทางสังคม

การปฏิรูปการศึกษาที่สำนักงานนโยบายและแผนการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (2543) ได้สรุปลักษณะกระบวนการจัดการเรียนรู้ในสาระของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ไว้ดังนี้

- 1) มีการจัดเนื้อหาที่สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน
- 2) ให้มีการเรียนรู้จากประสบการณ์และฝึกนิสัยรักการอ่าน
- 3) จัดให้มีการฝึกทักษะกระบวนการและการจัดการ
- 4) มีการผสมผสานเนื้อหาสาระด้านต่างๆ อย่างสมดุล
- 5) จัดการส่งเสริมบรรยากาศการเรียนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้และรอบรู้
- 6) จัดให้มีการเรียนรู้ได้ทุกเวลา ทุกสถานที่ และให้ชุมชนมีส่วนร่วมจัดการเรียนรู้

2. หลักการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นการจัดการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนได้รับประโยชน์สูงสุด จากการที่ผู้เรียนแต่ละคนมีความแตกต่างกันทั้งด้านความต้องการ ความสนใจความถนัด และทักษะพื้นฐานที่จะใช้ในการเรียนรู้ได้แก่ความสามารถในการฟัง พูด อ่าน เขียน ระดับสติปัญญา ความสามารถทางสมองและการแสดงผลการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน ผู้สอนจำเป็นต้องมีการจัดการเรียนการสอนที่แตกต่างกันตามลักษณะของผู้เรียนแต่ละคน เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนากระบวนการคิด วิเคราะห์ ศึกษา ค้นคว้า ทดลอง และแสวงหาความรู้ด้วยตนเองตามความถนัด ความสนใจด้วยวิธีการ กระบวนการ และใช้แหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย ทั้งในและนอกห้องเรียน ทั้งนี้ เพื่อให้ผู้เรียนแต่ละคนได้พัฒนาตนเองสูงสุดตามศักยภาพของแต่ละคน

หลักการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จะต้องมีการจัดบรรยากาศในการเรียนที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน ดังนี้

1) บรรยากาศการเรียนที่จะกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้น เกิดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ โดยผู้เรียนมีโอกาสในการเลือก ตัดสินใจและแก้ปัญหาด้วยตนเอง มีการแสดงความคิดเห็นในกลุ่ม ผู้สอนเป็นผู้อำนวยความสะดวกในห้องเรียน ผู้เรียนจะเกิดการเรียนรู้ได้ดีเมื่อมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน

2) บรรยากาศของการเรียนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และค้นพบศักยภาพของตัวเอง โดยผู้สอนจัดสภาพการเรียนการสอนให้ผู้เรียนมีอิสระ ในการเลือกกิจกรรมตามความต้องการของตนเองและกิจกรรมนั้นจะต้องมีจุดมุ่งหมายที่เหมาะสมกับการส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้

3) บรรยากาศของการเรียนที่ผู้เรียนได้พัฒนาตนเอง โดยผู้สอนจัดสภาพการเรียนการสอนให้ผู้เรียนมีการประเมินผลตนเองในขณะที่เรียนเพื่อให้ผู้เรียนรู้ถึงพัฒนาการของตนเอง

ตัวบ่งชี้ที่สำคัญในการจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ แบ่งออกเป็น

1) **ตัวบ่งชี้ด้านผู้สอน** เช่น ผู้สอนวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล ผู้สอนจัดทำแผนการสอนที่สอดคล้องกับศักยภาพของผู้เรียน ผู้สอนจัดกิจกรรมที่หลากหลายและสร้างสรรค์ ผู้สอนจัดกิจกรรมเน้นให้ผู้เรียนมีการแก้ปัญหา ค้นพบความรู้ และสร้างความรู้เอง ผู้สอนใช้ทักษะกระบวนการกลุ่มผู้สอนให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียน ผู้สอนใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้หลายรูปแบบ ผู้สอนใช้แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายและเชื่อมโยงประสบการณ์จากชีวิตจริง ผู้สอนสร้างบรรยากาศเอื้อต่อการเรียนรู้ ผู้สอนสังเกตและประเมินพัฒนาการของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ผู้สอนมีการวัดและประเมินผลที่เหมาะสมกับผู้เรียนและครอบคลุมทั้งทักษะ กระบวนการ จิตความสามารถ ศักยภาพของผู้เรียน และผลผลิตจากเรียนรู้ตามสภาพจริง ผู้สอนพัฒนาให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ฯลฯ

2) **ตัวบ่งชี้ด้านผู้เรียน** เช่น ผู้เรียนได้รับการพัฒนาด้านกระบวนการคิดและกระบวนการกลุ่มผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน ผู้เรียนฝึกปฏิบัติจนค้นพบความถนัดและวิธีการของตนเอง ผู้เรียนเลือกทำกิจกรรมตามความสามารถ ความถนัด และความสนใจของตนเอง ผู้เรียนทำกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากกลุ่มผู้เรียน ได้ฝึกค้น รวบรวมข้อมูลและสร้างสรรค์ความรู้ด้วยตนเอง ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้ ผู้เรียนฝึกประเมิน ปรับปรุงตนเอง ฯลฯ

3. รูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

รูปแบบการจัดการเรียนรู้ในระดับการอุดมศึกษาตามแนวทางเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มุ่งเน้นการพัฒนาความรู้ และทักษะทางวิชาชีพ ทักษะชีวิต และทักษะสังคม มีหลากหลายรูปแบบ ตัวอย่าง เช่น

3.1 การเรียนรู้จากกรณีปัญหา (Problem-Based Learning) เป็นรูปแบบการเรียนการสอนที่ให้ผู้เรียนควบคุมการเรียนรู้ด้วยตนเอง ผู้เรียนคิดและดำเนินการเรียนรู้ กำหนดวัตถุประสงค์ และเลือกแหล่งเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยผู้สอนเป็นผู้ให้คำแนะนำเป็นการส่งเสริมให้เกิดการแก้ปัญหา มากกว่าการจำเนื้อหาข้อเท็จจริง เป็นการส่งเสริมการทำงานเป็นกลุ่มและพัฒนาทักษะทางสังคมซึ่งวิธีการนี้จะทำได้ดีในการจัดการเรียนการสอน

ระดับอุดมศึกษาเพราะผู้เรียน มีระดับความสามารถทาง การคิดและการดำเนินการด้วยตนเองได้ดี เงื่อนไขที่ทำให้เกิดการเรียนรู้ ประกอบด้วย ความรู้เดิมของผู้เรียนทำให้เกิดความเข้าใจข้อมูลใหม่ได้ การจัดสถานการณ์ที่เหมือนจริง ส่งเสริมการแสดงออกและการนำไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพ การจัดการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นหลักผู้เรียนจะ ได้เรียนด้วยกันเป็นกลุ่มๆ ละประมาณ 6 - 8 คน มีการอภิปราย และค้นคว้าหาความรู้ด้วยกัน

ขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนประกอบด้วย (1) ระบุประเด็นปัญหา (2) วิเคราะห์ประเด็นปัญหา (3) ตั้งสมมุติฐานเกี่ยวกับปัญหานั้นๆ (4) ทดสอบสมมุติฐานและจัดลำดับความสำคัญ (5) กำหนดวัตถุประสงค์การเรียนรู้ (6) รวบรวมข้อมูลจากแหล่งต่างๆ (7) สังเคราะห์ข้อมูลใหม่ที่ได้ พร้อมทั้งทดสอบ (8) สรุปผลการเรียนรู้และหลักการที่ได้จากการศึกษาปัญหา

3.2 การเรียนรู้เป็นรายบุคคล (Individual Study) เป็นรูปแบบการเรียนการสอน ที่ให้ผู้เรียนมีความสามารถในการเรียนรู้และความสนใจในการเรียนรู้แตกต่างกันผู้สอน จำเป็นต้องใช้เทคนิคหลายวิธี เพื่อช่วยให้การจัดการเรียนในกลุ่มใหญ่สามารถตอบสนองผู้เรียนแต่ละคนที่แตกต่างกันได้ เช่น (1) เทคนิค Concept Mapping ที่มีหลักการในการใช้ตรวจสอบความคิดของผู้เรียนว่าคิดอะไร เข้าใจสิ่งๆ ใดอย่างไรแล้วแสดงออกมาเป็นกราฟิก (2) เทคนิค Learning Contracts คือ สัญญาที่ผู้เรียนกับผู้สอน ร่วมกันกำหนดเพื่อใช้เป็นหลักยึดในการเรียนว่าจะเรียนอะไร อย่างไร และใช้เกณฑ์อะไรประเมิน (3) เทคนิค Know –Want-Learned ใช้เชื่อมโยงความรู้เดิมกับความรู้ใหม่ ผสมผสานกับการใช้ Mapping ความรู้เดิมให้ผู้เรียนไปศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองมา นำเสนอหน้าชั้น (4) เทคนิคกระบวนการกลุ่ม (Group Process) เป็นการเรียนรู้ที่ทำให้ผู้เรียนได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันเพื่อให้บรรลุจุดประสงค์เดียวกัน

3.3 การเรียนรู้แบบสรรรคนิยม (Constructivism) เป็นรูปแบบการเรียนการสอนที่ให้ผู้เรียน เป็นผู้สร้างความรู้ โดยการอาศัยประสบการณ์แห่งชีวิตที่ได้รับเพื่อค้นหาความจริง โดยมีรากฐานจากทฤษฎีจิตวิทยาและปรัชญาการศึกษาที่หลากหลาย ซึ่งนักทฤษฎีสรรรคนิยมได้ประยุกต์ทฤษฎีจิตวิทยาและปรัชญาการศึกษาดังกล่าวในรูปแบบและมุมมองใหม่ แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ (1) กลุ่มที่เน้นกระบวนการรู้คิดในตัวบุคคล เป็น

กลุ่มที่เน้นการเรียนรู้ของมนุษย์เป็นรายบุคคล โดยมีความเชื่อว่ามนุษย์แต่ละคนรู้วิธีเรียนและรู้วิธีคิดเพื่อสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (2) กลุ่มที่เน้นการสร้างความรู้โดยอาศัยปฏิสัมพันธ์ เป็นกลุ่มที่เน้นว่าความรู้คือผลผลิตทางสังคม ความรู้ต้องสัมพันธ์กับชุมชน ปัจจัยทางวัฒนธรรมสังคมและประวัติศาสตร์มีผลต่อการเรียนรู้ ดังนั้นผู้สอนมีบทบาทเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้

ขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนประกอบด้วย (1) ผู้สอนบอกให้ผู้เรียนทราบถึงเนื้อหาที่จะเรียน (2) ผู้สอนให้ผู้เรียนระดมพลังสมองแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาที่เรียน (3) ผู้สอนจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนปฏิบัติเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่เกี่ยวกับเนื้อหาที่เรียน (4) ผู้สอนให้ผู้เรียนนำองค์ความรู้ที่สร้างขึ้นนำไปใช้ในสถานการณ์ที่กำหนดให้ (5) ผู้สอนให้ผู้เรียนสรุปองค์ความรู้ที่เกิดขึ้น

3.4 การเรียนรู้จากการสอนแบบ เอสไอ พี เป็นรูปแบบการเรียนการสอนที่ให้ผู้เรียนฝึกทักษะทางการสอน โดยใช้กับผู้เรียนระดับอุดมศึกษาสาขาวิชาการศึกษาให้มีความรู้ความเข้าใจและความ สามารถเกี่ยวกับทักษะการสอน ผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนทางตรงคือการมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับทักษะทางการสอน และผลทางอ้อมคือการสร้างความรู้ด้วยตนเอง ความร่วมมือในการเรียนรู้และความพึงพอใจในการเรียนรู้วิธีการที่ใช้ในการสอน การจัดการเรียนการสอนประกอบด้วย การทดลองฝึกปฏิบัติจริงอย่างเข้มข้น ต่อเนื่องและเป็นระบบ โดยการสอนแบบจุลภาคให้ผู้เรียนทุกคนมีบทบาทในการฝึกทดลองตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงสิ้นสุดการฝึก

ขั้นตอนการสอน คือ ขั้นความรู้ความเข้าใจ ขั้นสำรวจ วิเคราะห์และออกแบบการฝึกทักษะ ขั้นฝึกทักษะ ขั้นประเมินผล ในขณะที่ผู้เรียนฝึกทดลองทักษะการสอนนั้น ผู้สอนต้องให้การช่วยเหลืออย่างใกล้ชิดสิ่งที่จะทำให้การฝึกเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพคือความพร้อมของระบบสนับสนุน ได้แก่ ห้องปฏิบัติการสอน สื่อการสอน เครื่องมือและวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

3.5 การเรียนรู้แบบแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง (Self-Study) เป็นรูปแบบการเรียนการสอนที่ให้ผู้เรียน ศึกษาและแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง เช่น การจัดการเรียนการสอนแบบสืบค้น การเรียนแบบค้นพบ การเรียนแบบแก้ปัญหา การเรียนรู้เชิงประสบการณ์ การเรียนการสอนแบบนี้ใช้ในการเรียนรู้ทั้งที่เป็นรายบุคคล และกระบวนการกลุ่ม

3.6 การเรียนรู้จากการทำงาน (Work-Based Learning) เป็นรูปแบบการเรียนการสอนที่ส่งเสริมผู้เรียนให้เกิดพัฒนาการทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นการเรียนรู้เนื้อหาสาระการฝึกปฏิบัติจริง ฝึกฝนทักษะ ทางสังคม ทักษะชีวิต ทักษะวิชาชีพ การพัฒนาทักษะ โดยสถาบันการศึกษาร่วมมือกับภาค อุตสาหกรรมหรือผู้ใช้บัณฑิตรับผิดชอบการจัดการเรียนการสอนร่วมกันตั้งแต่การกำหนดวัตถุประสงค์ การกำหนดเนื้อหากิจกรรม และวิธีการประเมิน

3.7 การเรียนรู้ที่เน้นการวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ (Research-Based Learning) เป็นรูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นการวิจัย ผู้เรียนแสวงหาความรู้ด้วยตนเองเป็นการพัฒนากระบวนการแสวงหาความรู้และทดสอบความสามารถทางการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยรูปแบบการเรียนการสอนแบ่งได้เป็น (1) การสอนโดยใช้วิธีวิจัยเป็นวิธีการสอน โดยผู้เรียนร่วมทำโครงการวิจัยกับอาจารย์ (2) การสอนโดยผู้เรียนศึกษางานวิจัยของอาจารย์และของนักวิจัยที่มีชื่อเสียงและ(3)การสอนโดยใช้ผลการวิจัยประกอบการสอน

3.8 การเรียนรู้ที่ใช้วิธีสร้างผลงานจากการตกผลึกทางปัญญา (Crystal-Based Approach) เป็นการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้สร้างสรรค์ความรู้ ความคิดด้วยตนเองด้วยการแสวงหารวบรวม ทำความเข้าใจ สรุป วิเคราะห์และสังเคราะห์จากการศึกษาด้วยตนเอง วิธีการเริ่มจากทำความเข้าใจกับผู้เรียนให้เข้าใจวัตถุประสงค์ จากนั้นทำความเข้าใจในเนื้อหาและประเด็นหลักๆ ของรายวิชา มอบหมายให้ผู้เรียนไปศึกษาวิเคราะห์เอกสาร แนวคิดตามประเด็นที่กำหนด แล้วให้ผู้เรียนพัฒนาแนวคิดในประเด็นต่างๆแยกทีละประเด็น โดยให้ผู้เรียนกลั่นกรอง วิเคราะห์เจาะลึก จนตกผลึกทางความคิดเป็นของตนเอง และเขียนประเด็นเหล่านั้นเป็นผลงานนำเสนอให้กลุ่มวิเคราะห์วิจารณ์

4. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้คิดวิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์ แก้ปัญหาเป็นผู้เรียนได้เรียนอย่างมีส่วนร่วม ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้มากกว่าการให้ผู้เรียนฟังบรรยายตลอดบทเรียน ผู้สอนต้องวิเคราะห์ภารกิจในการสอนว่าจะจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างไรผู้เรียนจึงจะเข้าใจความหมายของสิ่งที่เรียน ผู้สอน

ให้ข้อมูลเบื้องต้น และแนะแนวทาง เน้นให้ผู้เรียนได้ทำกิจกรรม เช่น อภิปรายกลุ่มย่อย ศึกษาข้อมูลจากแหล่งเรียนรู้ ระดมความคิด จัดทำโครงการ ผลิตผลงาน และการแก้ปัญหา

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สรุปได้ดังนี้

4.1 Construct หมายถึง การสร้างความรู้ตามแนวคิดของ Constructivism เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนได้ค้นพบองค์ความรู้ใหม่ด้วยตนเอง โดยมีความเชื่อว่าความรู้เป็นสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นด้วยตนเองสามารถเปลี่ยนแปลงและพัฒนาได้อาศัยกระบวนการพัฒนา

การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้เมื่อผู้เรียนมีโอกาสได้รับข้อมูลประสบการณ์ใหม่ๆ และมีโอกาสได้ใช้กระบวนการคิด กลับกรองข้อมูล ทำความเข้าใจข้อมูลเชื่อมโยงข้อมูล ความรู้ใหม่กับความรู้เดิม และสร้างความหมายข้อมูลความรู้ด้วยตนเอง กระบวนการสร้างสรรค์ความรู้นี้ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่มีความหมายต่อตนเองอันจะส่งผลถึงความเข้าใจและการคงความรู้นั้นการออกแบบกิจกรรมการเรียนของผู้เรียนประกอบด้วย (1) การทบทวนความรู้เดิม (2) การแสวงหารวบรวมข้อมูล (3) การศึกษาทำความเข้าใจ และสร้างความหมายข้อมูลโดยใช้กระบวนการคิดวิเคราะห์ (4) สรุปและจัดระเบียบโครงสร้างความรู้ (5) การให้แสดงออกในสิ่งที่ได้เรียนรู้ด้วยวิธีการต่างๆ

4.2 Active Learning เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนเป็นผู้กระทำ หรือปฏิบัติด้วยตนเอง เช่น การคิด ค้นคว้า ทดลอง รายงาน ทำโครงการ สัมภาษณ์ แก้ปัญหา ฯลฯ ทำให้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ผู้สอนทำหน้าที่เตรียมการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ จัดสื่อ หรือสิ่งเร้าเสริมแรง ให้คำปรึกษาและสรุปสาระการเรียนรู้ร่วมกัน

4.3 Resource เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนได้เรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ ที่หลากหลายทั้งบุคคลและเครื่องมือทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน ผู้เรียนได้สัมผัสและสัมพันธ์ กับสิ่งแวดล้อมทั้งที่เป็นมนุษย์ ธรรมชาติและเทคโนโลยี่

4.4 Thinking เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมกระบวนการคิดผู้เรียนได้ฝึกวิธีคิดในหลายลักษณะ เช่น คิดเป็นระบบ คิดอย่างมีเหตุผล คิดหลากหลาย คิดลึกซึ้ง เป็นต้น การฝึกให้ผู้เรียนได้ใช้ทักษะการคิดจะทำให้ผู้เรียนคิดเป็น แก้ปัญหาเป็น มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ตลอดจนสามารถแสดงความคิดเห็นออกได้อย่างชัดเจนและมีเหตุผล

4.5 Participation เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดงาน วางเป้าหมายร่วมกันและมีโอกาสเลือกทำงานหรือศึกษาค้นคว้าในเรื่องที่ตรงกับ ความถนัดความสามารถและความสนใจ ของตนเอง ทำให้ผู้เรียนเรียนด้วยความกระตือรือร้น มองเห็นคุณค่าของสิ่งที่เรียนและสามารถประยุกต์ความรู้นำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตจริง

4.6 Individualization เป็นกิจกรรมที่ผู้สอนให้ความสำคัญแก่ผู้เรียนในความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน มุ่งให้ผู้เรียนได้พัฒนาศักยภาพตนเอง โดยมีความเชื่อมั่นผู้เรียนทุกคนมีความสามารถ ในการเรียนรู้ได้และมีวิธีการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน

4.7 Application หมายถึงการนำความรู้ที่ได้เรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนได้รับประโยชน์จากการเรียน และช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้เพิ่มเติมขึ้นเรื่อยๆ เป็นกิจกรรมที่เอื้ออำนวยให้เกิดการประยุกต์ใช้ความรู้เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้กระทำการต่างๆ คือ (1) ได้นำความรู้ไปใช้ในสถานการณ์อื่นๆ ที่หลากหลาย หรือ (2) ได้ฝึกฝนพฤติกรรมการเรียนรู้จนเกิดความชำนาญ โดยการจัดสถานการณ์ แบบฝึกหัด หรือ โจทย์ปัญหาให้ผู้เรียนได้ลงมือกระทำ เพื่อให้เกิดความมั่นใจและความชำนาญในการที่จะนำเอาความรู้ที่นำมาใช้เป็นประจำในชีวิตจริง

4.8 Brainstorming เป็นกิจกรรมที่ผู้สอนให้ความสำคัญแก่ผู้เรียน โดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ความคิดสร้างสรรค์ การแก้ปัญหา ผู้เรียนมีบทบาทในแสดงความคิดเห็นอย่างหลากหลายในเวลาอันรวดเร็ว

4.9 Group Discussion เป็นกิจกรรมที่เน้นพฤติกรรมให้ผู้เรียนมีกระบวนการกลุ่ม การวางแผนการแก้ปัญหา การตัดสินใจ ความคิดสร้างสรรค์ การสื่อสาร การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ โดยที่ผู้เรียนมีบทบาทในฐานะผู้นำกลุ่มหรือสมาชิกกลุ่มในการสร้างผลงานของกลุ่ม

4.10 Class Discussion เป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีอิสระในการแสดงความคิดเห็นการวิเคราะห์ การสื่อความหมาย ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ การสรุปความ โดยที่ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการสร้างความรู้

4.11 Tutorial Group เป็นกิจกรรมที่ผู้สอนมอบหมายให้ผู้เรียนไปศึกษามาก่อน โดยใช้กระบวนการวิเคราะห์ และสังเคราะห์ในการแก้ไขปัญหา โดยผู้สอนเป็นผู้แนะ กำกับ ควบคุม และตรวจสอบ เน้นให้ผู้เรียนมีบทบาทในการทบทวนจากกลุ่มหรือเรียนเพิ่มเติม

5. การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ เพื่อให้สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จะต้องประเมินผู้เรียนตามสภาพจริงโดยการใช้วิธีการประเมินผู้เรียนหลายวิธีควบคู่ไปกับกระบวนการเรียนการสอนเน้นการประเมินพฤติกรรม การแสดงออกของผู้เรียน และการพัฒนาจุดเด่นของผู้เรียน ซึ่งจุดประสงค์การประเมินคือ ประเมินคุณภาพผลงานของผู้เรียนที่เกิดจากการบูรณาการความรู้หลายๆ ด้าน อาทิเช่น ประเมินด้านความคิดเน้นความคิดวิเคราะห์ ด้านสังเคราะห์ และด้านความคิดสร้างสรรค์ โดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการประเมินตนเอง

การประเมินตามสภาพจริงมีลักษณะดังนี้

- 1) เน้นให้ผู้เรียนแสดงพฤติกรรมเพื่อสะท้อนถึงความรู้ความสามารถ
- 2) หาจุดเด่นของผู้เรียนเพื่อส่งเสริมความรู้ ความสามารถของผู้เรียนให้เต็ม

ศักยภาพ

- 3) เน้นการประเมินทักษะการคิดที่ซับซ้อนในการทำงาน
- 4) เน้นการประเมินที่สอดคล้องกับความเป็นจริง ความสามารถในการแก้ปัญหา
- 5) ประเมินจากพฤติกรรม การแสดงออกในการร่วมกิจกรรม
- 6) เน้นการประเมินตนเองของผู้เรียน
- 7) ใช้การประเมินหลากหลายวิธี เช่น การสังเกต การสัมภาษณ์ ผลงาน เป็นต้น เพื่อให้ได้ข้อมูลของผู้เรียนที่แท้จริง โดยเก็บข้อมูลระหว่างการปฏิบัติงาน
- 8) ประเมิน ผลให้สัมพันธ์ไปกับการเรียนการสอน โดยพิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติ สังเกตพฤติกรรม การเรียนและการทดสอบควบคู่กันไปตามความเหมาะสม โดยเป็นการประเมินที่เน้นให้ผู้เรียนรู้จักพัฒนาตนเอง

เครื่องมือที่ใช้ประเมิน เช่น

1) แฟ้มสะสมงาน เป็นการรวบรวมผลงานหรือหลักฐานที่แสดงถึงผลสัมฤทธิ์
ความสามารถ หรือความถนัดของผู้เรียน อย่างเป็นระบบ

2) แบบบันทึกข้อมูล จากการศึกษา ผลงาน โครงการ การร่วมกิจกรรม เป็นต้น

3) แบบสังเกต เป็นการสังเกตพฤติกรรมร่วมกิจกรรมในสถานการณ์
ต่างๆ

4) แบบตรวจสอบรายการ

5) แบบบันทึกการปฏิบัติงาน

6) แบบสัมภาษณ์ เป็น การสัมภาษณ์ความคิดเห็น

7) แบบทดสอบ เป็นการวัดความรู้ ความเข้าใจ

ส่วนที่ 2

ขั้นตอนการปฏิบัติงานการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์

1. ระบบสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน

1.1 การพัฒนาหลักสูตร มหาวิทยาลัยมีนโยบายพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับมาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชา เน้นหลักสูตรที่ทันสมัยตรงตามความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต และเหมาะสมกับการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

1.2 การพัฒนาอาจารย์ มหาวิทยาลัยให้ความสำคัญต่อการพัฒนาอาจารย์ทั้งอาจารย์ใหม่และอาจารย์เก่า ทั้งด้านวิชาการและวิชาชีพ โดยเฉพาะการพัฒนาด้านทักษะการจัดการเรียนการสอนการวัดและประเมินผลการสอน

1.3 การจัดหาแหล่งการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยมีการจัดแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลายไว้ให้บริการ ทั้งอาจารย์และนักศึกษา เช่น สำนักวิทยบริการ ห้องสมุด ห้องคอมพิวเตอร์ และห้องปฏิบัติการหลากหลายสาขาวิชา ฯลฯ

1.4 การส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน โดยมีการจัดอบรมการทำวิจัยในชั้นเรียนอย่างต่อเนื่องและมีการกำหนดมาตรการให้อาจารย์ทำวิจัยในชั้นเรียน

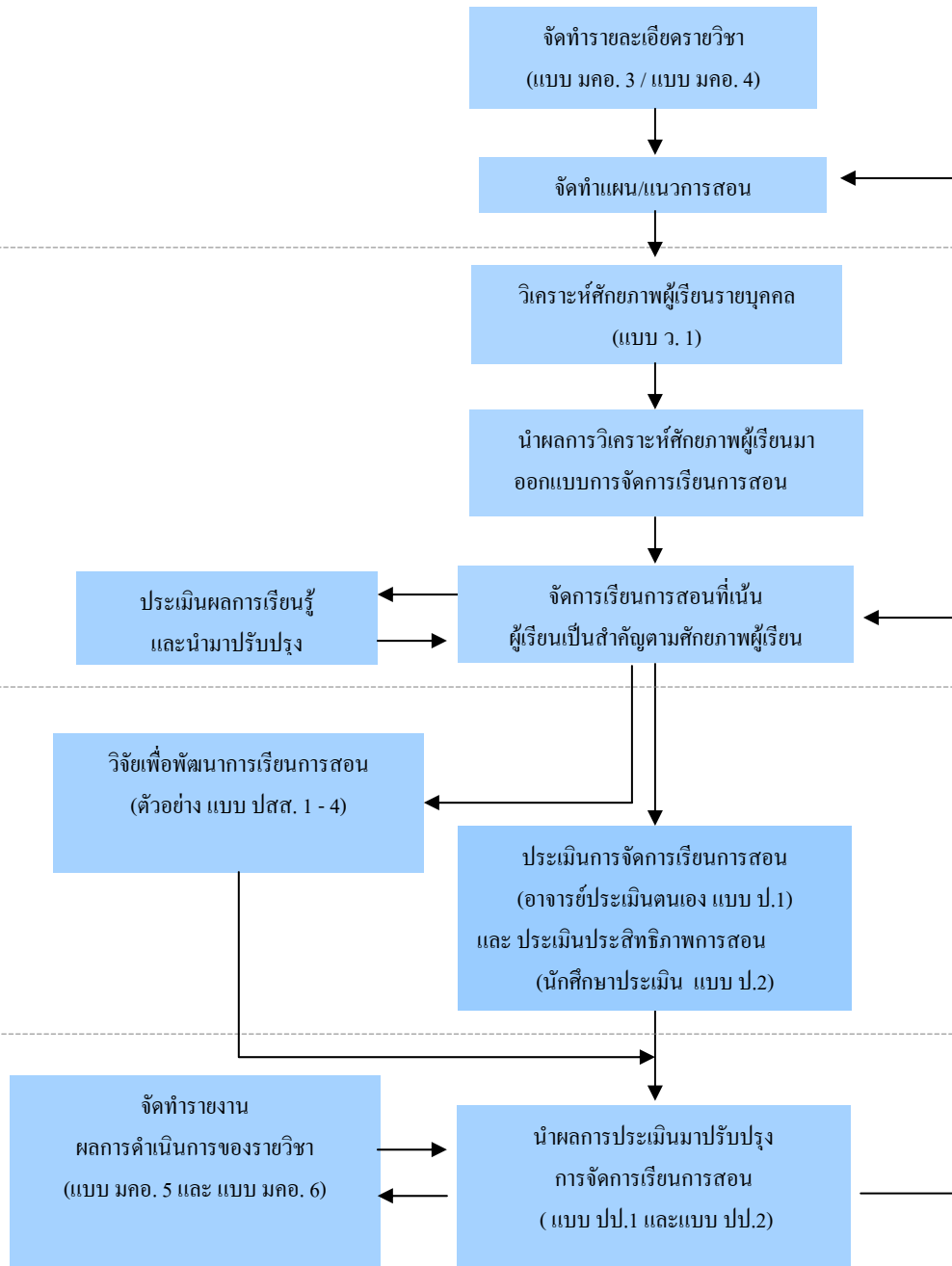
1.5 การจัดหาสื่อ วัสดุอุปกรณ์ และเครื่องมือเครื่องใช้ รวมทั้งเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย เพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน เช่น คอมพิวเตอร์ช่วยสอน e-learning e-book ฯลฯ ไว้ให้พร้อมสำหรับบริการแก่อาจารย์ และจัดหาคอมพิวเตอร์แบบพกพาให้กับนักศึกษา

1.6 การจัดวางระบบการประเมินประสิทธิภาพการสอน online โดยให้นักศึกษาประเมินการสอนของอาจารย์ทุกคน ในทุกรายวิชา ของทุกภาคการศึกษา เพื่อให้อาจารย์นำผลการประเมินมาพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน

1.7 การจัดวางระบบการประเมินการจัดการเรียนการสอน (อาจารย์ประเมินตนเอง) online โดยให้อาจารย์ทุกคนประเมินการจัดการเรียนการสอนในทุกรายวิชาของทุกภาคการศึกษาเพื่อให้อาจารย์พัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้เป็นไปตามเกณฑ์การ

ประกันคุณภาพการศึกษาและสอดคล้องตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา
แห่งชาติ พ.ศ. 2552

2. ขั้นตอนการปฏิบัติงานการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์

3. การจัดทำรายละเอียดของรายวิชา (Course Specification) และรายละเอียดของ

ประสบการณ์ภาคสนาม (Field Experience Specification)

3.1 รายละเอียดของรายวิชา หมายถึง ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการบริหารจัดการของแต่ละรายวิชา เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนสอดคล้อง และเป็นไปตามที่วางแผนไว้ในรายละเอียดของหลักสูตร ซึ่งแต่ละรายวิชาจะกำหนดไว้อย่างชัดเจนเกี่ยวกับวัตถุประสงค์และรายละเอียดของเนื้อหาความรู้ในรายวิชา แนวทางการปลูกฝังทักษะต่างๆ ตลอดจนคุณลักษณะอื่นๆ ที่นักศึกษาจะได้รับการพัฒนาให้ประสบความสำเร็จตามจุดมุ่งหมายของรายวิชา มีการกำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับระยะเวลาที่ใช้ในการเรียน วิธีการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลในรายวิชา ตลอดจนหนังสืออ้างอิงที่นักศึกษาจะสามารถค้นคว้าได้ นอกจากนี้ยังกำหนดยุทธศาสตร์ในการประเมินรายวิชา และกระบวนการปรับปรุง

3.2 รายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม หมายถึง ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการบริหารจัดการในรายวิชาหรือกิจกรรมที่นักศึกษาจะต้องออกฝึกงาน ออกฝึกภาคสนาม หรือสหกิจศึกษา ซึ่งจะต้องวางแผนให้สอดคล้องและเป็นไปตามที่กำหนดไว้ในรายละเอียดของหลักสูตร โดยจะกำหนดไว้อย่างชัดเจนถึง วัตถุประสงค์ และรายละเอียดของการดำเนินการของกิจกรรมนั้นๆ ตลอดจนความรู้ ความเข้าใจที่นักศึกษาจะได้รับจากการออกฝึกมีการกำหนดกระบวนการ หรือวิธีการในการปลูกฝังทักษะต่างๆ ตลอดจนคุณลักษณะอื่นๆ ที่นักศึกษาจะได้รับการพัฒนาให้ประสบความสำเร็จตามจุดมุ่งหมาย รวมทั้งเกณฑ์การวัดและประเมินผลนักศึกษา และการประเมินการดำเนินการตามรายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม

3.3 อาจารย์ผู้สอนรับผิดชอบในการจัดทำรายละเอียดของรายวิชา ทุกรายวิชา ในหลักสูตร และรายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) โดยมีหัวข้ออย่างน้อยตาม แบบ มคอ.3 รายละเอียดของรายวิชา และแบบ มคอ.4 รายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม จัดส่งให้ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

4. การจัดทำแผน/แนวการสอน

แผนการสอนหรือแนวการสอนหรือแผนการจัดการเรียนรู้ เป็นการกำหนด ขั้นตอนไว้ล่วงหน้าก่อนสอนจริง ขั้นตอนดังกล่าวระบุถึง วัตถุประสงค์ เนื้อหาสาระของ บทเรียน วิธีการ และกิจกรรมการเรียนการสอน สื่อหรือเครื่องมือที่ใช้ และวิธีการวัด และประเมินผลการเรียนการสอนอย่างชัดเจน โดยต้องจัดทำให้สอดคล้องกับกรอบ มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ และเป็นตามหลักการจัดการเรียนการสอนที่ เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

องค์ประกอบหลักของแผนการสอน

1) จุดประสงค์รายวิชา คือ สิ่งที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน การกำหนด จุดประสงค์ในการเรียนการสอนนั้น จะช่วยทำให้เลือกสื่อและวิธีการสอนได้ถูกต้องช่วย ในการจัดลำดับกิจกรรมการเรียนการสอน สร้างประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อให้บรรลุตาม จุดประสงค์ และช่วยในการประเมินผู้เรียนได้อย่างถูกต้อง การกำหนดจุดประสงค์ควร ประกอบด้วย (1) การกระทำ เป็นสิ่งที่คาดหวังว่าผู้เรียนจะสามารถกระทำอะไรได้บ้าง ภายหลังจากการเรียนแล้ว (2) เงื่อนไขเป็นข้อจำกัดหรือเงื่อนไขที่ตั้งขึ้นโดยรวมอยู่ ภายใต้การกระทำนั้น (3) เกณฑ์ เป็นการตัดสินการกระทำนั้นว่าเป็นไปตามที่กำหนดไว้ หรือไม่

การกำหนดจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมประกอบด้วยองค์ประกอบต่างๆดังนี้ พุทธิพิสัย เป็นวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้เพื่อวัดการเรียนรู้ของผู้เรียนเกี่ยวกับความรู้ ความ เข้าใจ สติปัญญา และการพัฒนา เป็นต้น

ระดับของพุทธิพิสัย แบ่งเป็น (1) ความรู้ความจำ (2) ความเข้าใจ (3) การนำไปใช้ (4) การวิเคราะห์ (5) การสังเคราะห์ (6) การประเมินค่า

จิตพิสัย เป็นวัตถุประสงค์ทางด้านความคิด ทักษะคิด ความรู้สีก่านิยมและการ เสริมสร้างทางปัญญา โดยเน้นคุณธรรม และจิตใจ

ระดับของจิตพิสัย แบ่งเป็น (1) ชั้นรับรู้ (2) ชั้นตอบสนอง (3) ชั้นเห็นคุณค่า (4) ชั้นจัดระบบ (5) ชั้นสร้างคุณลักษณะจากค่านิยม

ทักษะพิสัย เป็นวัตถุประสงค์เกี่ยวกับการกระทำ การแสดงออก หรือการ ปฏิบัติการตอบสนองระดับของทักษะพิสัย แบ่งเป็น (1) การเคลื่อนไหวสะท้อนกลับ

ความสามารถภายในสะท้อนกลับ (2) การเคลื่อนไหวพื้นฐานเบื้องต้น (3) สมรรถภาพในการรับรู้ (4) สมรรถภาพทางกาย (5) การเคลื่อนไหวที่เป็นทักษะ (6) การสื่อสารที่ไม่อ้อมค้อม

2) การเรียนการสอน คือ กระบวนการที่จะทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ประกอบด้วย

เนื้อหาสาระ จะต้องสอดคล้องกับจุดประสงค์รายวิชา นอกจากนี้เนื้อหาสาระยังเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ การเลือกเนื้อหาสาระที่จะนำมาสอนนั้นจำเป็นต้องคำนึงถึงความยากง่ายให้พอเหมาะกับความสามารถของผู้เรียน และจะต้องให้มีความต่อเนื่องกับความรู้พื้นฐานเดิมของผู้เรียน

กิจกรรมการเรียนการสอน จัดขึ้นเพื่อให้การเรียนการสอนบรรลุผลตามวัตถุประสงค์เทคนิคและวิธีสอนต้องเหมาะสมกับจุดประสงค์ เนื้อหา รวมทั้งความสามารถ ความสนใจและวิธีเรียนของผู้เรียน

สื่อการเรียนการสอน หมายถึง วัสดุอุปกรณ์และวิธีการซึ่งถูกนำมาใช้ในการเรียนการสอนเพื่อเป็นตัวกลางในการนำส่งหรือถ่ายทอดความรู้ ทักษะและเจตคติ จากผู้สอนหรือแหล่งความรู้ไปยังผู้เรียนช่วยให้การเรียนการสอนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ และทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอนที่ตั้งไว้

ประเภทของสื่อการสอน สหาคคมเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา จำแนกประเภทของสื่อการสอนเป็น 3 ประเภท ดังนี้ (1) สื่อการสอนประเภทวัสดุ (Software or Material) เป็นสิ่งที่ได้รับการบรรจุเนื้อหาสาระ เรื่องราว หรือความรู้ไว้ในลักษณะต่างๆ เช่น สไลด์ หนังสือ แผ่นเสียง เทปเสียง สื่อประเภทวัสดุสามารถจำแนกออกได้อีก 2 ชนิด คือ สื่อการสอนที่เป็นวัสดุที่ต้องอาศัยเครื่องมือ หรืออุปกรณ์จึงจะสามารถนำเสนอเรื่องราวความรู้สาระไปยังผู้เรียนได้เช่น แผ่นเสียง เทป วิดิทัศน์ ภาพโปร่งใส เป็นต้น สื่อการสอนที่เป็นวัสดุที่สามารถนำเสนอเรื่องราวความรู้ สาระได้โดยตัวเอง เช่น แผนภูมิ แผนภาพ รูปภาพ หนังสือ เป็นต้น (2) สื่อการสอนประเภทอุปกรณ์ (Hardware) เป็นสิ่งที่เป็นตัวผ่านที่ทำให้ข้อมูล ความรู้ หรือสาระ ที่อยู่ในวัสดุสามารถถ่ายทอดออกมา เช่น เครื่องฉายสไลด์ เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ เครื่องเล่นเทป เครื่องเล่นแผ่นเสียง เป็นต้น

(3) สื่อการสอนประเภทเทคนิคและวิธีการ (Techniques and Methods) หมายถึง สื่อการสอนที่มีลักษณะเป็นแนวความคิด รูปแบบขั้นตอนในการเรียนการสอน หรือเทคนิค ที่ไม่มีลักษณะกายภาพเป็นวัสดุหรืออุปกรณ์ แต่สามารถใช้วัสดุอุปกรณ์มาช่วยในการดำเนินงานได้ ตัวอย่างเช่น การแสดงบทบาทสมมติ การสาธิต การทดลอง เป็นต้น

การเลือกใช้สื่อการสอน มีข้อพิจารณาดังนี้ (1) ตรงกับลักษณะผู้เรียนและวัตถุประสงค์ของการเรียนมีเนื้อหาข้อมูล และกิจกรรมตรงกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับวิธีการสอนในบทเรียนและข้อจำกัดของการเรียนการสอน (2) เหมาะสมกับผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจง่าย (3) ทันท่วงทีน่าสนใจ มีเทคนิคการนำเสนอที่กระตุ้นให้ผู้เรียนอยากเรียน (4) ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียน และเปิดโอกาสให้มีการตอบสนอง

หลักการประเมินผลการใช้สื่อการสอน ผู้สอนควรจะต้องมีการประเมินผลอย่างต่อเนื่อง ทั้งด้านคุณลักษณะของสื่อ และเทคนิคการใช้สื่อ ตลอดจนความเหมาะสมอื่นๆ การประเมินผลการใช้สื่อ จะพิจารณาจาก (1) ความเหมาะสมของสื่อ (2) คุณค่าของสื่อ (3) การส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน (4) เทคนิคการใช้สื่อ

3) การวัด และประเมินผล คือ การตรวจสอบว่าผู้เรียนมีพฤติกรรมหรือลักษณะพึงประสงค์ตามจุดประสงค์การเรียนรู้มากน้อยเพียงใด โดยในการประเมินสามารถทำได้ทั้งในระยะก่อน ระหว่างและหลังการสอน

อาจารย์ผู้สอนจัดทำแผนการสอนในทุกรายวิชาที่สอน ในการจัดทำแผนการสอนจะต้องนำผลการประเมินการจัดการเรียนการสอนของตนเองและผลการประเมินประสิทธิภาพการสอนโดยนักศึกษามาใช้เป็นข้อมูลประกอบการจัดทำ

5. การวิเคราะห์ศักยภาพผู้เรียน

ในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้สอนมีบทบาทสำคัญในฐานะเป็นผู้ออกแบบการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนเป็นผู้แสวงหาความรู้ และพัฒนาตนเองในสถานการณ์ที่ผู้สอนได้จัดให้ผู้เรียนได้คิดเอง ปฏิบัติเอง และนำไปสู่การสร้างความรู้ด้วยตนเองอย่างพึงพอใจ การวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคลหรือรายกลุ่มจะ

ช่วยให้ผู้สอนมีข้อมูลที่สำคัญในการออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมสนองตอบความต้องการ ความถนัด ความสนใจและวิธีการเรียนรู้ของผู้เรียนแต่ละคน

หลักการวิเคราะห์ศักยภาพผู้เรียน เป็นการวิเคราะห์ลักษณะผู้เรียนเพื่อที่ผู้สอนจะได้ทราบว่า ผู้เรียนมีความพร้อมในการเรียนมากน้อยเพียงใด ลักษณะเฉพาะของผู้เรียนแต่ละคนมีส่วนสำคัญ โดยตรงกับเนื้อหาบทเรียนตลอดจนสื่อการสอน และวิธีการที่จะนำมาใช้ในการสอน สิ่งที่ต้องนำมาใช้ในการวิเคราะห์ผู้เรียนประกอบด้วย

1) ความรู้และทักษะที่มีมาก่อน เพื่อให้ทราบว่าผู้เรียนมีความรู้พื้นฐาน หรือทักษะที่เกี่ยวข้องกับบทเรียนนั้นว่ามีอะไรบ้างก่อนที่จะเรียน

2) ความรู้และทักษะตามเป้าหมาย เพื่อให้ทราบว่าผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จะสอนนั้นมาก่อนหรือไม่ เพื่อจะได้สอนให้ตรงกับจุดมุ่งหมายที่วางไว้

3) ทักษะในการเรียนรู้ เพื่อให้ทราบว่าผู้เรียนมีทักษะพื้นฐานที่จำเป็นต่อการเรียนรู้ในระดับใด ได้แก่ ทักษะทางด้านภาษา เช่น การอ่าน การเขียน การฟัง และทักษะอื่นๆ

4) เจตคติ เพื่อให้ทราบว่าผู้เรียนมีเจตคติอย่างไรต่อวิชาที่จะเรียน

วิธีการวิเคราะห์ศักยภาพผู้เรียน ทำได้หลายวิธี เช่น

1) การทดสอบก่อนเรียน

2) การตั้งประเด็นปัญหาให้ตอบ

3) การสัมภาษณ์

4) บันทึกคะแนนนักศึกษารายบุคคล

5) บันทึกพฤติกรรมนักศึกษารายบุคคล

6) บันทึกประวัติ/Portfolio ของนักศึกษารายบุคคล

อาจารย์ผู้สอนวิเคราะห์ศักยภาพผู้เรียนก่อนการเรียนการสอน โดยใช้แบบวิเคราะห์ศักยภาพผู้เรียน (แบบ ว.1) นำผลการวิเคราะห์ศักยภาพผู้เรียนมาจัดกลุ่มผู้เรียนและปรับการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องตามศักยภาพผู้เรียน

6. การประเมินการจัดการเรียนการสอน

การประเมินการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์ เป็นการประเมินตนเองเพื่อให้ อาจารย์ได้ตรวจสอบการจัดการเรียนการสอนของตนเองว่าสอดคล้องตามเกณฑ์ มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติและเป็นไปตามเกณฑ์การประกันคุณภาพ การศึกษาทั้งภายในและภายนอก หรือไม่ อย่างไร ซึ่งผลการประเมินดังกล่าว อาจารย์ จะต้องนำมาพิจารณาใช้ในการพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนต่อไป

อาจารย์ผู้สอนจะต้องประเมินการจัดการเรียนการสอนของตนเอง ตามแบบ ประเมินการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและที่สอดคล้องตามกรอบ มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (อาจารย์ประเมินตนเอง ระบบ online แบบ ป.1) ทุกรายวิชา ในทุกภาคการศึกษา โดยแบบประเมินการจัดการเรียนการสอนจะอยู่บน website ของสำนักส่งเสริมวิชาการและบน website ของทุกคณะ

7. การประเมินประสิทธิภาพการสอน

การประเมินประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์โดยนักศึกษา มีความสำคัญอย่าง ยิ่งโดยเฉพาะในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และนอกจากนี้ ยังเป็น หนึ่งในเกณฑ์มาตรฐานของระบบการประกันคุณภาพในด้านกระบวนการเรียนการสอน ที่ จะใช้วัดความพึงใจของผู้เรียนต่อการสอนของอาจารย์ โดยผลของการประเมิน ประสิทธิภาพการสอนนั้นเป็นข้อมูลที่มีความสำคัญและเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการ เรียนการสอน เพราะนอกจากจะเป็นข้อมูลที่ย้อนกลับไปให้ยังอาจารย์ผู้สอนได้รับทราบ ถึงสิ่งที่จะต้องแก้ไขปรับปรุง เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการสอนของตนแล้ว ข้อมูลจากการ ประเมินการสอนยังทำให้ผู้บริหาร ได้รับทราบถึงประสิทธิภาพการสอนโดยรวม และ สามารถนำข้อมูลไปวิเคราะห์ เพื่อให้ทราบถึงปัจจัยที่จะช่วยส่งเสริมให้การจัดการเรียน การสอนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

อาจารย์ผู้สอนจะต้องให้นักศึกษาประเมินประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์ทุก รายวิชาที่สอน ในทุกภาคการศึกษา โดยใช้แบบประเมินประสิทธิภาพการสอน (แบบ ป. 2) ประเมินผ่าน ระบบ online ที่อยู่บน website ของสำนักส่งเสริมวิชาการและงาน

ทะเบียนและบน website ของทุกคณะ โดยคณะจะเป็นผู้วิเคราะห์ข้อมูลและจัดทำรายงานในภาพรวมระดับหลักสูตร รายวิชา และรายอาจารย์ทุกคน

8. การนำผลการประเมินมาปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน

อาจารย์ผู้สอน นำผลการประเมินการจัดการเรียนการสอนของตนเอง และผลการประเมินประสิทธิภาพการสอนโดยนักศึกษามาปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน (แบบ ปป.1 และแบบ ปป.2) โดยยึดมาตรฐานผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ และให้สอดคล้องกับหลักการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

9. การรายงานผลการดำเนินการของรายวิชา (Course Report) และรายงานผลการดำเนินการของประสบการณ์ภาคสนาม (Field Experience Report)

9.1 รายงานผลการดำเนินการของรายวิชา (Course Report)

รายงานผลการดำเนินการของรายวิชา หมายถึง รายงานผลการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์ผู้สอนแต่ละรายวิชาเมื่อสิ้นสุดภาคเรียน เกี่ยวกับภาพรวมของการจัดการเรียนการสอนในวิชานั้นๆว่าได้ดำเนินการสอนอย่างครอบคลุมและเป็นไปตามแผนที่วางไว้ ในรายละเอียดของรายวิชาหรือไม่ และหากไม่เป็นไปตามแผนที่วางไว้ ต้องให้เหตุผลและข้อเสนอแนะ ในการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนของรายวิชาดังกล่าวในครั้งต่อไป รายงานนี้จะครอบคลุมถึงผลการเรียนของนักศึกษาจำนวนนักศึกษาตั้งแต่เริ่มเรียนจนสิ้นสุด ปัญหาในด้านการบริหารจัดการ และสิ่งอำนวยความสะดวก การวิเคราะห์ผลการประเมินรายวิชาของนักศึกษา/หัวหน้าภาค/หรือผู้ประเมินภายนอก รวมทั้งการสำรวจความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิต การวางแผนและให้ข้อเสนอแนะ ต่อผู้ประสานงานหลักสูตรเพื่อปรับปรุงและพัฒนาวิชา

เมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอน การประเมินผลและการทวนสอบผลการเรียนรู้ของแต่ละราย วิชาให้อาจารย์ผู้สอนจัดทำรายงานผลการดำเนินการของรายวิชาซึ่งรวมถึงการประเมินผลและการทวน สอบผลการเรียนในรายวิชาที่รับผิดชอบพร้อม ปัญหา/อุปสรรค และข้อเสนอแนะ ตามแบบ มคอ.5 (รายงานผลการดำเนินการของ

รายวิชา) จัดส่งให้อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรประมวล/วิเคราะห์ประสิทธิภาพและประสิทธิผลการดำเนินการ และจัดทำรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตรในภาพรวมประจำปีการศึกษาเมื่อสิ้นปีการศึกษา

9.2 รายงานผลการดำเนินการของประสบการณ์ภาคสนาม (Field Experience Report)

รายงานผลการดำเนินการของประสบการณ์ภาคสนาม หมายถึง รายงานผลการฝึกงาน ออกฝึกภาคสนาม หรือ สหกิจศึกษา ว่าได้บรรลุผลการเรียนตามแผนที่วางไว้ ในรายละเอียดของประสบการณ์ ภาคสนามหรือไม่และหากไม่เป็นไปตามแผนต้องให้เหตุผลและข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการฝึกงาน ออกฝึกภาคสนาม หรือสหกิจศึกษา ในครั้งต่อไปรายงานนี้จะครอบคลุมถึงการฝึกประสบการณ์ภาคสนาม ตั้งแต่เริ่มจนถึงสิ้นสุด ปัญหาด้านการบริหารจัดการและสิ่งอำนวยความสะดวก การวิเคราะห์ ผลการประเมิน การฝึกของนักศึกษา/อาจารย์ผู้รับผิดชอบ/พนักงานพี่เลี้ยง

เมื่อสิ้นสุดการดำเนินการของประสบการณ์ภาคสนามในแต่ละภาคการศึกษาแล้วให้อาจารย์ ผู้สอนจัดทำรายงานผลการดำเนินการของประสบการณ์ภาคสนามตามแบบ มคอ.6 (รายงานผลการดำเนินการของประสบการณ์ภาคสนาม) จัดส่งให้อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรประมวล/วิเคราะห์ประสิทธิภาพและประสิทธิผลการดำเนินการและจัดทำรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตรในภาพรวม ประจำปีการศึกษาเมื่อสิ้นปีการศึกษา

ส่วนที่ 3

สรุปสาระสำคัญของกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

1. ความหมายของกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (Thai Qualifications Framework for Higher Education: TQF: HEd) หมายถึง กรอบที่แสดงระบบคุณวุฒิ การศึกษาระดับอุดมศึกษาของประเทศ ซึ่งประกอบด้วย ระดับคุณวุฒิ การแบ่งสายวิชา ความเชื่อมโยงต่อเนื่องจากคุณวุฒิระดับหนึ่งไปสู่ระดับที่สูงขึ้น มาตรฐานผลการเรียนรู้ของแต่ละระดับคุณวุฒิซึ่งเพิ่มสูงขึ้นตามระดับของคุณวุฒิ ลักษณะของหลักสูตรในแต่ละระดับคุณวุฒิ ปริมาณการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับเวลาที่ต้องใช้การเปิดโอกาสให้เทียบโอนผลการเรียนรู้จากประสบการณ์ซึ่งเป็นการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต รวมทั้งระบบและกลไกที่ให้ความมั่นใจในประสิทธิผลการดำเนินงานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติของสถาบันอุดมศึกษา ว่าสามารถผลิตบัณฑิตให้บรรลุคุณภาพตามมาตรฐานผลการเรียนรู้

2. หลักการสำคัญของกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

2.1 ยึดหลักความสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ตลอดจนมาตรฐานการศึกษาของชาติ และมาตรฐานการอุดมศึกษาโดยมุ่งให้กรอบมาตรฐานคุณวุฒิเป็นเครื่องมือในการนำแนวนโยบายในการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการจัดการศึกษาตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ มาตรฐานการศึกษาของชาติ และมาตรฐานการอุดมศึกษา ไปสู่การปฏิบัติในสถาบันอุดมศึกษาได้อย่างเป็นรูปธรรม เพราะกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษามีแนวทางที่ชัดเจนในการพัฒนาหลักสูตร การปรับเปลี่ยนกลวิธีการสอนของอาจารย์ การเรียนรู้ของนักศึกษา ตลอดจนการวัดและประเมินผลการเรียนรู้เพื่อให้มั่นใจว่าบัณฑิตจะบรรลุมาตรฐานผลการเรียนรู้ตามที่มุ่งหวังได้จริง

2.2 มุ่งเน้นที่มาตรฐานผลการเรียนรู้ของบัณฑิต ซึ่งเป็นมาตรฐานขั้นต่ำเชิงคุณภาพ เพื่อประกันคุณภาพบัณฑิตและสื่อสารให้หน่วยงานและผู้ที่เกี่ยวข้องได้เข้าใจและมั่นใจถึง กระบวนการผลิตบัณฑิต โดยเริ่มที่ผลผลิต และผลลัพธ์ของการจัดการศึกษา คือกำหนด มาตรฐานผลการเรียนรู้ของบัณฑิตที่คาดหวังไว้ก่อน หลังจากนั้นจึงพิจารณาถึง องค์ประกอบอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องในกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่จะส่งเสริมให้บัณฑิต บรรลุถึงมาตรฐานผลการเรียนรู้นั้นอย่างสอดคล้องและส่งเสริมกันอย่างเป็นระบบ

2.3 มุ่งที่จะประมวลกฎเกณฑ์และประกาศต่างๆ ที่ได้ดำเนินการไว้แล้วเข้าด้วยกัน และเชื่อมโยง เป็นเรื่องเดียวกันซึ่งจะสามารถอธิบายให้ผู้เกี่ยวข้องได้เข้าใจอย่างชัดเจน เกี่ยวกับความหมาย และความมีมาตรฐานในการจัดการศึกษาของคุณวุฒิหรือปริญญาใน ระดับต่างๆ

2.4 มุ่งให้คุณวุฒิหรือปริญญาของสถาบันอุดมศึกษาใดๆ ของประเทศไทยเป็นที่ ยอมรับและเทียบเคียงกันได้กับสถาบันอุดมศึกษาที่ดีทั้งในและต่างประเทศ เนื่องจากกรอบ มาตรฐานคุณวุฒิระดับ อุดมศึกษา จะช่วยกำหนดความมีมาตรฐานในการจัดการศึกษาใน ทุกชั้นตอนอย่างเป็นระบบโดยเปิดโอกาสให้สถาบันอุดมศึกษาสามารถจัดหลักสูตร ตลอดจนกระบวนการเรียนการสอนได้อย่างหลากหลาย โดยมีนัยถึงผลผลิตสุดท้ายของ การจัดการศึกษาคือ คุณภาพของบัณฑิตซึ่งจะมีมาตรฐานผลการเรียนรู้ตามที่มุ่งหวัง สามารถประกอบอาชีพได้อย่างมีความสุขและภาคภูมิใจเป็นที่พึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตและ เป็นคนดีของสังคมช่วยเพิ่มความเข้มแข็ง และขีดความสามารถในการพัฒนาประเทศไทย

3. การเรียนรู้และมาตรฐานผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา

3.1 คุณวุฒิระดับอุดมศึกษา เริ่มต้นที่ระดับ 1 และสิ้นสุดที่ระดับ 6 ดังนี้

ระดับ 1 อนุปริญญา (3 ปี)

ระดับ 2 ปริญญาตรี

ระดับ 3 ประกาศนียบัตรบัณฑิต

ระดับ 4 ปริญญาโท

ระดับ 5 ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง

ระดับ 6 ปริญญาเอก

การเรียนรู้ หมายถึง การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่นักศึกษาพัฒนาขึ้นในตนเองจากประสบการณ์ที่ได้รับระหว่างการศึกษากรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ กำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังให้บัณฑิตมีอย่างน้อย 5 ด้าน ดังนี้

1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม (Ethics and Moral) หมายถึง การพัฒนานิสัยในการประพฤติอย่างมีคุณธรรม จริยธรรม และด้วยความรับผิดชอบทั้งในส่วนตัวและส่วนรวมความสามารถในการปรับวิถีชีวิต ในความขัดแย้ง ทางค่านิยม การพัฒนานิสัย และการปฏิบัติตนตามศีลธรรมทั้งในเรื่องส่วนตัวและสังคม

2) ด้านความรู้ (Knowledge) หมายถึง ความสามารถในการเข้าใจ การนึกคิด และการนำเสนอข้อมูลการวิเคราะห์ และจำแนกข้อเท็จจริงในหลักการทฤษฎี ตลอดจนกระบวนการต่างๆ และสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองได้

3) ด้านทักษะทางปัญญา (Cognitive Skills) หมายถึง ความสามารถในการวิเคราะห์สถานการณ์และใช้ความรู้ ความเข้าใจในแนวคิด หลักการ ทฤษฎีและกระบวนการต่างๆ ในการคิดวิเคราะห์ และการแก้ปัญหา เมื่อต้องเผชิญกับสถานการณ์ใหม่ๆ ที่ไม่ได้คาดคิดมาก่อน

4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ (Interpersonal Skills And Responsibility) หมายถึง ความสามารถในการทำงานเป็นกลุ่ม การแสดงถึงภาวะผู้นำความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม ความสามารถในการวางแผนและรับผิดชอบ ในการเรียนรู้ของตนเอง

5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลขการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (Numerical Analysis, Communication and Information Technology Skills) หมายถึง ความสามารถในการวิเคราะห์เชิงตัวเลข ความสามารถในการใช้เทคนิคทางคณิตศาสตร์ และสถิติ ความสามารถในการสื่อสารทั้งการพูด การเขียน และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศนอกจากผลการเรียนรู้ทั้ง 5 ด้านนี้ บางสาขาวิชาต้องการทักษะทางกายภาพสูง เช่น การเดินรำ ดนตรี การวาดภาพ การแกะสลัก พลศึกษา การแพทย์ และวิทยาศาสตร์การแพทย์ จึงต้องเพิ่มการเรียนรู้ทางด้านทักษะพิสัย (Domain of Psychomotor Skill)

3.2 มาตรฐานผลการเรียนรู้ คือ ข้อกำหนดเฉพาะซึ่งเป็นผลที่มุ่งหวังให้ผู้เรียนพัฒนาขึ้นจากการเรียนรู้ทั้ง 5 ด้านที่กล่าวมาแล้วในข้อ 3.1 ซึ่งแสดงออกถึงความรู้ ความเข้าใจและความสามารถจากการเรียนรู้เหล่านั้นได้อย่างดีและเป็นที่ยอมรับได้ว่าเป็นที่เชื่อถือได้ว่าเมื่อเรียนจบในแต่ละรายวิชาหรือหลักสูตรนั้นแล้ว มาตรฐานผลการเรียนรู้อย่างน้อย 5 ด้านดังกล่าวจะเป็นมาตรฐานการเรียนรู้ของบัณฑิตทุกคนในทุกระดับคุณวุฒิ ซึ่งมีความแตกต่างกันในแต่ละระดับ เมื่อระดับคุณวุฒิสูงขึ้น ทักษะและความรู้จะเป็นการสะสมจากระดับคุณวุฒิที่ต่ำกว่าสู่ระดับที่สูงขึ้น ดังนั้น มาตรฐานผลการเรียนรู้ของระดับคุณวุฒิใดคุณวุฒิหนึ่งจะรวมมาตรฐานผลการเรียนรู้ในสาขาวิชา/สาขาวิชาเดียวกันของระดับคุณวุฒิที่ต่ำกว่าด้วย

4. มาตรฐานผลการเรียนรู้แต่ละด้านของแต่ละระดับคุณวุฒิ

4.1 มาตรฐานผลการเรียนรู้แต่ละด้านของคุณวุฒิระดับปริญญาตรี อย่างน้อยต้องเป็นดังนี้

1) **ด้านคุณธรรม จริยธรรม** สามารถจัดการปัญหาทางคุณธรรม จริยธรรม และวิชาชีพ โดยใช้ดุลยพินิจทางค่านิยม ความรู้สึกของผู้อื่น ค่านิยมพื้นฐาน และจรรยาบรรณวิชาชีพแสดงออกซึ่งพฤติกรรมทางด้านคุณธรรมและจริยธรรม อาทิ มีวินัย มีความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์สุจริต เสียสละ เป็นแบบอย่างที่ดี เข้าใจผู้อื่นและเข้าใจโลก เป็นต้น

2) **ด้านความรู้** มีองค์ความรู้ในสาขาวิชาอย่างกว้างขวาง และเป็นระบบตระหนักรู้หลักการและทฤษฎีในองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้อง สำหรับหลักสูตรวิชาชีพ มีความเข้าใจเกี่ยวกับความก้าวหน้าของความรู้เฉพาะด้านในสาขาวิชา และตระหนักถึงงานวิจัยในปัจจุบันที่เกี่ยวข้องกับการแก้ปัญหาและการต่อยอดองค์ความรู้ ส่วนหลักสูตรวิชาชีพที่เน้นการปฏิบัติ จะต้องตระหนักในธรรมเนียมปฏิบัติ กฎระเบียบ ข้อบังคับ ที่เปลี่ยนแปลงตามสถานการณ์

3) **ด้านทักษะทางปัญญา** สามารถค้นหาข้อเท็จจริง ทำความเข้าใจและสามารถประเมินข้อมูลแนวคิดและหลักฐานใหม่ๆ จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย และใช้ข้อมูลที่ได้ในการแก้ไขปัญหาและงานอื่นๆ ด้วยตนเอง สามารถศึกษาปัญหาที่ค่อนข้าง

ซับซ้อนและเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขได้อย่างสร้างสรรค์โดยคำนึงถึงความรู้ทาง ภาทฤษฎี ประสบการณ์ทางภาคปฏิบัติ และผลกระทบจากการตัดสินใจ สามารถใช้ ทักษะและความเข้าใจอันถ่องแท้ในเนื้อหาสาระทางวิชาการและวิชาชีพ สำหรับ หลักสูตรวิชาชีพ นักศึกษาสามารถใช้วิธีการปฏิบัติงานประจำ และหาแนวทางใหม่ใน การแก้ไขปัญหาได้อย่างเหมาะสม

4) **ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ** มีส่วนช่วย และเอื้อต่อการแก้ปัญหาในกลุ่มได้อย่างสร้างสรรค์ ไม่ว่าจะเป็นผู้นำหรือสมาชิกของ กลุ่ม สามารถแสดงออกซึ่งภาวะผู้นำในสถานการณ์ที่ไม่ชัดเจน และต้องใช้นวัตกรรม ใหม่ๆ ในการแก้ปัญหา มีความคิดริเริ่มในการวิเคราะห์ปัญหาได้อย่างเหมาะสมบน พื้นฐานของตนเอง และของกลุ่มรับผิดชอบในการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง รวมทั้งพัฒนา ตนเองและอาชีพ

5) **ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ** สามารถศึกษา และทำความเข้าใจในประเด็นปัญหา สามารถเลือก และ ประยุกต์ใช้เทคนิคทางสถิติหรือคณิตศาสตร์ที่เกี่ยวข้องอย่างเหมาะสมในการศึกษาค้นคว้า และเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขปัญหา ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเก็บรวบรวม ข้อมูล ประมวลผล แปลความหมาย และนำเสนอข้อมูลสารสนเทศอย่างสม่าเสมอ สามารถสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพทั้งในการพูด การเขียน สามารถเลือกใช้รูปแบบ ของการนำเสนอที่เหมาะสมสำหรับกลุ่มบุคคลที่แตกต่างกันได้

4.2 **มาตรฐานผลการเรียนรู้แต่ละด้านของคุณวุฒิระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต** อย่างน้อยต้องเป็นดังนี้

1) **ด้านคุณธรรม จริยธรรม** สามารถจัดการปัญหาทางคุณธรรม จริยธรรม และทางวิชาชีพโดยใช้การวินิจฉัยทางค่านิยม ทางศีลธรรม ทางความรู้สึกรู้ใจของผู้อื่น ทางค่านิยมพื้นฐานและทางจรรยาบรรณวิชาชีพ แสดงออกซึ่งพฤติกรรมทางด้าน คุณธรรม จริยธรรมระดับสูงในสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับความขัดแย้งทางค่านิยมและ ความสำคัญก่อนหลัง แสดงออกซึ่งความซื่อสัตย์สุจริตอย่างสม่าเสมอ โดยคำนึงถึงความ เหมาะสมระหว่างเป้าหมาย และจุดประสงค์ส่วนตัว และส่วนรวม เป็นแบบอย่างและ เป็นผู้นำในการทำงานทั้งในระดับครอบครัวและชุมชน

2) **ด้านความรู้** มีความรู้ระดับสูงทั้งภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติในวิชาการ หรือวิชาชีพตลอดจนมีความรู้ในสาขาอื่นที่เกี่ยวข้องหรือสัมพันธ์กัน มีความรู้เกี่ยวกับ งานวิจัย และนวัตกรรมใหม่ๆ ในการปฏิบัติงานวิชาชีพตลอดจนผลกระทบของความก้าวหน้า ต่อทฤษฎีและการปฏิบัติที่ได้รับการยอมรับ

3) **ด้านทักษะทางปัญญา** สามารถใช้ความรู้ทางภาคทฤษฎี และประสบการณ์ ทางภาคปฏิบัติเพื่อศึกษาประเด็นหรือปัญหาที่ซับซ้อนสามารถระบุแหล่งข้อมูลหรือ เทคนิคการวิเคราะห์เพิ่มเติมตาม ที่ต้องการ และคำนึงถึงสถานการณ์จริงที่แตกต่างกัน ใน การวิเคราะห์ประเด็น สรุปผลและการจัดทำข้อเสนอในการแก้ไขปัญหาหรือกลยุทธ์ใน การปฏิบัติ

4) **ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ** สามารถ ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ ด้วยตนเอง และเป็นกลุ่มในสถานการณ์ที่หลากหลายรวมทั้ง สถานการณ์ใหม่หรือที่ต้องการไหวพริบและความจับใจอย่างสูง แสดงความรับผิดชอบ อย่างสูงในหน้าที่การงานหรือสถานการณ์อื่นๆทางวิชาชีพ มีความรับผิดชอบในการ พัฒนาทักษะใหม่ๆ และความรู้ที่ต้องการทั้งหน้าที่การงานในปัจจุบันและการพัฒนาใน อนาคต

5) **ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ** สามารถประยุกต์ใช้เทคนิคการวิเคราะห์ที่หลากหลายอย่างชาญฉลาดใน การศึกษาค้นคว้า และเสนอแนวทางแก้ไขปัญหา สามารถสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในการพูด การเขียน รวมทั้งการใช้เทคโนโลยีการสื่อสารทางอิเล็กทรอนิกส์ มีการ ประเมินความสำเร็จของการสื่อสารต่อกลุ่มบุคคลต่างๆ เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพให้ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง

4.3 มาตรฐานผลการเรียนรู้แต่ละด้านของคุณวุฒิระดับปริญญาโท อย่างน้อยต้อง เป็น ดังนี้

1) **ด้านคุณธรรม จริยธรรม** สามารถจัดการปัญหาทางคุณธรรม จริยธรรมที่ ซับซ้อนเชิงวิชาการหรือวิชาชีพ โดยคำนึงถึงความรู้สึกรู้ใจของผู้อื่น และเมื่อไม่มีข้อมูลทาง จรรยาบรรณวิชาชีพหรือไม่มีระเบียบข้อบังคับ เพียงพอที่จะจัดการกับปัญหาที่เกิดขึ้น ก็ สามารถวินิจฉัยอย่างผู้รู้ด้วยความยุติธรรมและชัดเจนมีหลักฐาน และตอบสนองปัญหา

เหล่านั้นตามหลักการเหตุผล และค่านิยมอันดีงาม ให้ข้อสรุปของปัญหาด้วยความไวต่อความรู้สึกของผู้ที่ได้รับผลกระทบ ริเริ่มในการยกปัญหาทางจรรยาบรรณที่มีอยู่เพื่อการทบทวนและแก้ไข สนับสนุนอย่างจริงจังให้ผู้อื่นใช้การวินิจฉัยทางด้านคุณธรรม จริยธรรม ในการจัดการกับข้อโต้แย้งและปัญหาที่มีผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น แสดงออกซึ่งภาวะผู้นำ ในการส่งเสริมให้มีการประพฤติปฏิบัติตามหลักคุณธรรม จริยธรรม ในสภาพแวดล้อมของการทำงานและในชุมชนที่กว้างขวางขึ้น

2) **ด้านความรู้** มีความรู้ และความเข้าใจอย่างถ่องแท้ในเนื้อหาสาระหลักของสาขาวิชาตลอดจนหลักการ และทฤษฎีที่สำคัญและนำมาประยุกต์ในการศึกษาค้นคว้าทางวิชาการหรือการปฏิบัติในวิชาชีพ มีความเข้าใจทฤษฎี การวิจัยและการปฏิบัติทางวิชาชีพนั้นอย่างลึกซึ้งในวิชาหรือกลุ่มวิชาเฉพาะในระดับแนวหน้ามีความเข้าใจในวิธีการพัฒนาความรู้ใหม่ๆ และการประยุกต์ตลอดถึงผลกระทบของผลงานวิจัยในปัจจุบันที่มีต่อองค์ความรู้ในสาขาวิชา และต่อการปฏิบัติในวิชาชีพตระหนักในระเบียบข้อบังคับที่ใช้อยู่ในสภาพแวดล้อมของระดับชาติและนานาชาติที่อาจมีผลกระทบต่อสาขาวิชาชีพ รวมทั้งเหตุผลและการเปลี่ยนแปลงที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต

3) **ด้านทักษะทางปัญญา** ใช้ความรู้ทางภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติในการจัดการบริบทใหม่ที่ไม่คาดคิดทางวิชาการและวิชาชีพและพัฒนาแนวคิดริเริ่มและสร้างสรรค์เพื่อตอบสนองประเด็นหรือปัญหา สามารถใช้ดุลยพินิจในการตัดสินใจในสถานการณ์ที่มีข้อมูลไม่เพียงพอสามารถสังเคราะห์ และใช้ผลงานวิจัย สิ่งตีพิมพ์ทางวิชาการ หรือรายงานทางวิชาชีพและพัฒนาความคิดใหม่ๆ โดยการบูรณาการให้เข้ากับองค์ความรู้เดิมหรือเสนอเป็นความรู้ใหม่ที่ท้าทาย สามารถใช้เทคนิคทั่วไป หรือเฉพาะทางในการวิเคราะห์ประเด็น หรือปัญหาที่ซับซ้อนได้อย่างสร้างสรรค์ รวมถึงพัฒนาข้อสรุป และข้อเสนอแนะที่เกี่ยวข้องในสาขาวิชาการ หรือวิชาชีพสามารถวางแผนและดำเนินการ โครงการสำคัญหรือ โครงการวิจัย ค้นคว้าทางวิชาการได้ด้วยตนเอง โดยการ ใช้ความรู้ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ตลอดถึงการ ใช้เทคนิคการวิจัย และให้ข้อสรุปที่ สมบูรณ์ซึ่งขยายองค์ความรู้หรือแนวทางการปฏิบัติในวิชาชีพที่มีอยู่เดิมได้อย่างมีนัยสำคัญ

4) **ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ** สามารถแก้ไข ปัญหาที่มีความซับซ้อน หรือความยุ่งยากระดับสูงทางวิชาชีพได้ด้วยตนเอง สามารถตัดสินใจในการดำเนินงานด้วยตนเองและสามารถประเมินตนเองได้ รวมทั้งวางแผนในการปรับปรุงตนเองให้มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานระดับสูงได้ มีความรับผิดชอบในการดำเนินงานของตนเอง และร่วมมือกับผู้อื่นอย่างเต็มที่ในการจัดการข้อโต้แย้งและปัญหาต่างๆ แสดงออกทักษะการเป็นผู้นำได้อย่างเหมาะสมตามโอกาสและสถานการณ์ เพื่อเพิ่มพูนประสิทธิภาพในการทำงานของกลุ่ม

5) **ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ** สามารถคัดกรองข้อมูลทางคณิตศาสตร์ และสถิติเพื่อนำมาใช้ในการศึกษาค้นคว้าปัญหา สรุปปัญหาและเสนอแนะแก้ไขปัญหาในด้านต่างๆ สามารถสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพได้อย่างเหมาะสมกับกลุ่มบุคคลต่างๆ ทั้งในวงการศึกษาและวิชาชีพ รวมถึงชุมชนทั่วไป โดยการนำเสนอรายงานทั้งในรูปแบบที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ ผ่านสิ่งตีพิมพ์ทางวิชาการ และวิชาชีพ รวมทั้งวิทยานิพนธ์หรือโครงการค้นคว้าที่สำคัญ

4.4 **มาตรฐานผลการเรียนรู้แต่ละด้านของคุณวุฒิระดับปริญญาเอก อย่างน้อย** ต้องเป็น ดังนี้

1) **ด้านคุณธรรม จริยธรรม** สามารถจัดการเกี่ยวกับปัญหาทางคุณธรรม จริยธรรมที่ซับซ้อนในบริบททางวิชาการหรือวิชาชีพ ในกรณีที่ไม่มีจรรยาบรรณวิชาชีพ หรือไม่มีระเบียบข้อบังคับเพียงพอที่จะจัดการกับปัญหาที่เกิดขึ้นได้ ก็สามารถใช้ดุลยพินิจอย่างผู้รู้ ด้วยความยุติธรรม ด้วยหลักฐาน ด้วยหลักการที่มีเหตุผลและคำนึงถึงสังคม แสดงออกหรือสื่อสารข้อสรุปของปัญหาโดยคำนึงถึงความรู้สึก ของผู้อื่นที่จะได้รับผลกระทบ ริเริ่มชี้ให้เห็นข้อบกพร่องของจรรยาบรรณที่ใช้อยู่ในปัจจุบันเพื่อทบทวน และแก้ไข สนับสนุนอย่างจริงจังให้ผู้อื่นใช้ดุลยพินิจทางด้านคุณธรรมจริยธรรมในการจัดการกับความขัดแย้ง และปัญหาที่มีผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่นแสดงออกซึ่งภาวะผู้นำในการส่งเสริมให้มีการประพฤติปฏิบัติตามหลักคุณธรรม จริยธรรมในที่ทำงานและในชุมชนที่กว้างขวางขึ้น

2) **ด้านความรู้** สามารถพัฒนานวัตกรรมหรือสร้างองค์ความรู้ใหม่ มีความเข้าใจอย่างถ่องแท้และลึกซึ้งในองค์ความรู้ที่เป็นแก่นในสาขาวิชาการหรือวิชาชีพ รวมทั้งข้อมูลเฉพาะทางทฤษฎี หลักการและแนวคิดที่เป็นรากฐาน มีความรู้ที่เป็นปัจจุบันในสาขาวิชา รวมถึงประเด็นปัญหาสำคัญที่จะเกิดขึ้น รู้เทคนิคการวิจัยและพัฒนาข้อสรุปซึ่งเป็นที่ยอมรับในสาขาวิชาได้อย่างชาญฉลาด สำหรับหลักสูตรในสาขาวิชาชีพจะต้องมีความเข้าใจอย่างลึกซึ้ง และกว้างขวางเกี่ยวกับแนวปฏิบัติที่เปลี่ยนแปลงในวิชาชีพทั้งในระดับชาติและนานาชาติ การพัฒนาสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องซึ่งอาจมีผลกระทบต่อสาขาวิชาที่ศึกษาค้นคว้า

3) **ด้านทักษะทางปัญญา** สามารถใช้ความเข้าใจอันถ่องแท้ในทฤษฎี และเทคนิคการแสวงหาความรู้ในการวิเคราะห์ประเด็นและปัญหาสำคัญได้อย่างสร้างสรรค์ และพัฒนาแนวทางการแก้ไขปัญหาด้วยวิธีการใหม่ๆ สามารถสังเคราะห์ผลงานการวิจัยและทฤษฎีเพื่อพัฒนาความรู้ความเข้าใจใหม่ที่สร้างสรรค์ โดยบูรณาการแนวคิดต่างๆ ทั้งจากภายในและภายนอกสาขาวิชาที่ศึกษาในขั้นสูง สามารถออกแบบและดำเนินการโครงการวิจัยที่สำคัญในเรื่องที่ซับซ้อนที่เกี่ยวกับการพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ หรือปรับปรุงแนวปฏิบัติในวิชาชีพอย่างมีนัยสำคัญ

4) **ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ** มีความสามารถสูงในการแสดงความเห็นทางวิชาการและวิชาชีพ สามารถวางแผนวิเคราะห์และแก้ปัญหาที่ซับซ้อนสูงมากด้วยตนเอง รวมทั้งวางแผนในการปรับปรุงตนเองและองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ สร้างปฏิสัมพันธ์ในกิจกรรมกลุ่มอย่างสร้างสรรค์ และแสดงออกถึงความโดดเด่นในการเป็นผู้นำในทางวิชาการหรือวิชาชีพ และสังคมที่ซับซ้อน

5) **ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ** สามารถคัดกรองข้อมูลทางคณิตศาสตร์และสถิติเพื่อนำมาใช้ในการศึกษาค้นคว้าในประเด็นปัญหาที่สำคัญและ ซับซ้อน สรุปปัญหาและเสนอแนะแก้ไขปัญหในด้านต่างๆ โดยเจาะลึกในสาขาวิชาเฉพาะ สามารถ สื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพด้วยเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับกลุ่มบุคคลต่างๆ ทั้งในวงการวิชาการและวิชาชีพ รวมถึงชุมชนทั่วไป โดยการนำเสนอรายงานทั้งในรูปแบบ ที่เป็นทางการ และไม่ใช่วางการผ่านสิ่งตีพิมพ์ทางวิชาการและวิชาชีพ รวมทั้งวิทยานิพนธ์หรือโครงการค้นคว้าที่สำคัญ

5. การทวนสอบมาตรฐาน

กรอบมาตรฐานคุณวุฒิ กำหนดกรอบแนวทางให้แก่คณาจารย์ นักศึกษา ผู้ใช้บัณฑิต และผู้ประเมินภายนอกรับรู้ถึงมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของบัณฑิต ในด้านความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะส่วนบุคคลของนักศึกษาในระดับคุณวุฒิต่างๆ อย่างไรก็ตามมาตรฐานผลการเรียนรู้เหล่านี้จะมีลักษณะกว้างๆ และจะต้องแปลความหมายโดยผู้มีประสบการณ์ที่คุ้นเคยกับสาขา/สาขาวิชานั้นๆ ทั้งยังต้องมีความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานผลการเรียนรู้ของสถาบันอุดมศึกษาอื่น ซึ่งรวมถึงของสถาบันอุดมศึกษาในระดับนานาชาติที่ดีด้วย

การทวนสอบ หมายถึงการดำเนินการหาหลักฐานด้วยวิธีการใดๆ เช่น การสังเกต การตรวจสอบ การประเมิน การสัมภาษณ์ ฯลฯ เพื่อยืนยันพิสูจน์ว่า สิ่งที่กำหนดขึ้นนั้น ได้มีการดำเนินการและบรรลุเป้าหมายตามวัตถุประสงค์ การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ของนักศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของความรับผิดชอบในระบบการประกันคุณภาพภายในของสถาบันอุดมศึกษา ทุกแห่งซึ่งจะต้องดำเนินการที่ให้ความมั่นใจได้ว่า มาตรฐานผลการเรียนรู้ที่คาดหวังเป็นที่เข้าใจตรงกันทั้งสถาบันฯ และมีการดำเนินการจัดการเรียนการสอนจนบรรลุผลสำเร็จ นั่นคือต้องมีการทวนสอบ ซึ่งผู้ประเมินภายนอกอาจต้องการตรวจสอบด้วยว่า ได้มีการทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้เพียงพอและเชื่อถือได้

กลยุทธ์ที่ใช้โดยปกติทั่วไปของสถาบันอุดมศึกษา ในการทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ของนักศึกษา ได้แก่การตรวจสอบการให้คะแนนจากกระดาษคำตอบข้อสอบของนักศึกษาและงานที่รับมอบหมายการประเมินหลักสูตร โดยนักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษา การประเมินภาควิชาและหลักสูตรโดยบุคลากรภายนอก และการรายงานเกี่ยวกับทักษะของบัณฑิต โดยผู้ใช้บัณฑิตการทวนสอบมาตรฐานบางส่วนอาจจะดำเนินการโดยสถาบันอุดมศึกษาอื่นๆ ที่มีความร่วมมือทางการศึกษา แต่จะมีกระบวนการอย่างไรนั้นขึ้นอยู่กับรายละเอียดของการจัดการและความมีประสิทธิภาพของการดำเนินการร่วมกันอย่างไรก็ตาม สถาบันอุดมศึกษาที่เปิดสอนจะต้องรับผิดชอบในการทวนสอบมาตรฐานเพื่อให้มั่นใจว่าจะรักษามาตรฐาน ไว้ได้อย่างสม่ำเสมอ

6. ปัจจัยสู่ความสำเร็จที่จำเป็นต่อการพัฒนามาตรฐานผลการเรียนรู้ในแต่ละด้าน

การเรียนรู้ของมาตรฐานผลการเรียนรู้แต่ละด้านเกิดขึ้นได้หลายวิธี ดังนั้นการบรรลุผลสำเร็จในมาตรฐานผลการเรียนรู้แต่ละด้านจะต่างกัน การสอนจะต้องใช้กลยุทธ์ การสอนที่เหมาะสมกับรูปแบบต่างๆ ของการเรียนรู้ รวมทั้งมีการประเมินประสิทธิผลของกลยุทธ์การสอนนั้นๆ อย่างต่อเนื่อง มีดังนี้

6.1 การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม คือการผสมผสานความรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมที่เหมาะสม และปฏิบัติตนอย่างถูกต้องตามกาลเทศะ ทศนคติ และวุฒิภาวะในการตัดสินใจ ยุทธศาสตร์ที่ใช้ในการพัฒนาจะรวมถึงการเป็นแบบอย่างที่ดี การวิเคราะห์และสะท้อนพฤติกรรมของตนเองและของผู้อื่นในสถานการณ์ต่างๆกัน การอภิปรายเป็นกลุ่มในเรื่องความขัดแย้งทางความคิดอย่างง่ายและที่ซับซ้อนมากขึ้น จะช่วยให้นักศึกษาเห็นค่านิยมของตนเองได้ชัดเจนยิ่งขึ้น และเกิดความคิดโดยใช้หลักการทั่วไปว่า สิ่งที่คุณเชื่อควรเป็นแนวทางกำหนดพฤติกรรมของตนเองได้ หลักในการถ่ายทอดการเรียนรู้ จะต้องมีการอภิปรายเกี่ยวกับสถานการณ์ที่เป็นไปได้ต่างๆ รวมถึงสถานการณ์ที่นักศึกษาจะต้องเผชิญในชีวิตภายนอกและในการทำงานแม้ว่าผลการเรียนรู้ด้านนี้อาจถูกจัดเป็นรายวิชาใดวิชาหนึ่งโดยเฉพาะ แต่ควรใช้ทุกโอกาสในการเสริมการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมในทุกรายวิชาที่สอนรวมทั้งการจัดกิจกรรมเพื่อการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม

6.2 การแสวงหาความรู้ คือการจัดภาพรวมอย่างกว้างๆ เกี่ยวกับการจัดโครงสร้างและเนื้อหาสาระในการเรียนการสอนไว้ล่วงหน้า และเมื่อมีข้อมูลใหม่เพิ่มขึ้นควรจะเชื่อมโยงกับเนื้อหาที่จัดไว้แล้ว และเชื่อมโยงกับความรู้เดิมของนักศึกษา เพื่อให้ง่ายต่อการทำความเข้าใจและนำมาใช้ การใช้เครื่องมือช่วยจำ และการทบทวนเนื้อหาที่สำคัญเป็นระยะๆ จะช่วยให้มั่นใจได้ว่าข้อมูลนั้นจะอยู่ในความทรงจำได้ในระยะยาว

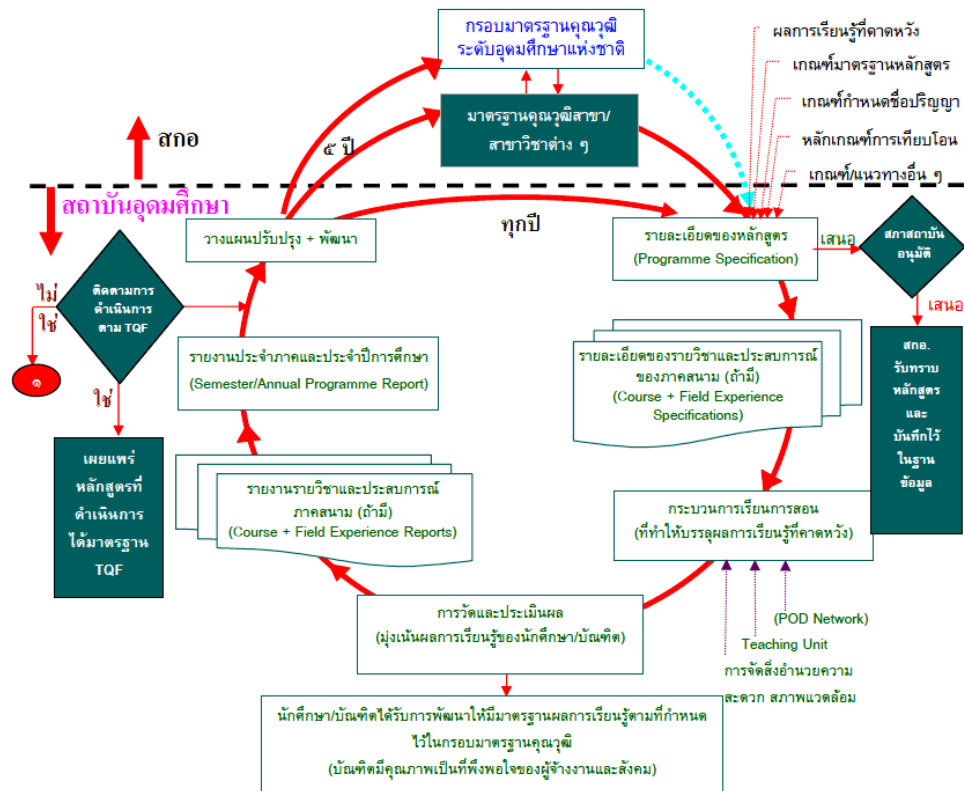
6.3 การพัฒนาทักษะทางปัญญา คือการพัฒนาความคิดรวบยอด รวมทั้งหลักการทางทฤษฎีและการฝึกปฏิบัติการวิเคราะห์สถานการณ์และแก้ไขปัญหาต่างๆเป็นลำดับขั้นตอน ตามแผนที่วางไว้ และต้องฝึกปฏิบัติในหลายสถานการณ์รวมทั้งที่คล้ายคลึงกับสถานการณ์ที่คาดว่าจะได้ใช้ในอนาคตเพื่อช่วยในการถ่ายทอดความรู้ และนำไปใช้ในสถานการณ์ต่างๆ ตามความเหมาะสมการพัฒนาความสามารถในการกำหนด และใช้

ทักษะทางปัญญาในการแก้ไขปัญหาใหม่ๆ ที่ไม่เคยคิดมาก่อนจำเป็นต้อง มีการทำงานในการแก้ปัญหาแบบปลายเปิด โดยให้ความช่วยเหลือในการจำแนกแยกแยะและการประยุกต์ใช้ความรู้ความเข้าใจเพื่อเป็นการพัฒนาความสามารถในการคิด และแก้ไขปัญหาได้อย่างสร้างสรรค์ นักศึกษาคควรถูกฝึกให้สามารถสะท้อนกระบวนการคิดของตนเอง เมื่อพบกับงานใหม่ๆ ที่ท้าทาย และสามารถพัฒนาการจัดการกลยุทธ์ในการคิดของตนเองเมื่อต้องแก้ไขประเด็นปัญหาในลักษณะต่างๆ

6.4 การพัฒนาทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ คือ การมีโอกาสในการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มและได้รับข้อมูลป้อนกลับต่อผลการทำงานที่สร้างสรรค์ ข้อมูลป้อนกลับดังกล่าวจะมีประสิทธิภาพสูงสุดถ้านักศึกษาได้วิเคราะห์พฤติกรรมของตนเองในสภาพแวดล้อมที่เอื้อ และสามารถพัฒนาเป็นหลักในการแสดงพฤติกรรมของตนเอง การพัฒนาความสามารถและความรับผิดชอบสำหรับการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องจำเป็นต้องมอบหมายงานให้นักศึกษาที่จะพัฒนา และกระตุ้นความสามารถเหล่านั้นด้วยความมุ่งหวังให้มีผลงานที่ก้าวหน้าขึ้นตามลำดับ

6.5 การพัฒนาทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ คือ การจัดการสอนที่มีการฝึกปฏิบัติเป็นลำดับขั้นตอนตามที่วางแผนไว้ พร้อมทั้งให้ข้อมูลย้อนกลับและคำแนะนำในการปรับปรุงทักษะที่จำเป็นทางด้านการคำนวณอย่างง่าย ๆ แก่นักศึกษาเพื่อปรับปรุงทักษะที่จำเป็นทางคณิตศาสตร์อย่างง่าย ๆ และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร นักศึกษาที่เข้าเรียนในระดับอุดมศึกษาอาจมีความสามารถต่างกันในการใช้ทักษะด้านการวิเคราะห์เชิงตัวเลข และการสื่อสารซึ่งบางคนต้องได้รับการสอนเป็นพิเศษทั้งนี้อาจทำได้โดยการสอนโดยตรงร่วมกับการฝึกปฏิบัติและควรให้ความช่วยเหลือในการพัฒนาทักษะเหล่านี้ตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่คาดหวังซึ่งสูงขึ้นตามลำดับ

การนำมาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชาสู่การปฏิบัติ

ที่มา : ประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552

เอกสารอ้างอิง

- กิดานันท์ มลิทอง. (2543). **เทคโนโลยีการศึกษาและนวัตกรรม**. พิมพ์ครั้งที่ 2.
กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เกษม วัฒนชัย. (2545). การเรียนการสอนโดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง. **วารสารการประกันคุณภาพ**, 3 (2), หน้า 7-9.
- คณะกรรมการการอุดมศึกษา, สำนักงาน. (2552). **กระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ**. ในการประชุมชี้แจงตัวบ่งชี้การประกันคุณภาพการศึกษา สกอ. [Online]. Available: http://www.agro.ku.ac.th/nqf/index.php?option=com_content&task=view&id=61 [2552, มีนาคม 6].
- คณะกรรมการการอุดมศึกษา, สำนักงาน. (2552). **กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ และแนวทางการปฏิบัติ**. เอกสารประกอบการประชุม สัมมนาทางวิชาการเรื่อง “กรอบมาตรฐานคุณวุฒิ: นโยบายการพัฒนาคุณภาพ การจัดการศึกษาและบทบาทของผู้บริหารยุคใหม่” กรุงเทพมหานคร : ผู้แต่ง.
- คณะกรรมการการอุดมศึกษา, สำนักงาน. (2551). **คู่มือการประกันคุณภาพการศึกษา ภายในสถานศึกษา ระดับอุดมศึกษา**. กรุงเทพมหานคร : ผู้แต่ง.
- คณะกรรมการการปฏิรูปการเรียนรู้. (2543). **ปฏิรูปการเรียนรู้ผู้เรียนสำคัญที่สุด**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: พิมพ์ดีด.
- ชนาธิป พรกุล. (2544). **รูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง**. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กระทรวงศึกษาธิการ.
- ราชภัฏสวนดุสิต, มหาวิทยาลัย. กองนโยบายและแผน. (2552). **แผนกลยุทธ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2552-2556**. กรุงเทพมหานคร : ผู้แต่ง.
- สุนีย์ เหมะประสิทธิ์. (2552). **การจัดการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีสรคณนิยม**. เอกสารประกอบการอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง “การพัฒนาอาจารย์สู่ความเป็นเลิศใน

วิชาชีพ” กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
เอียน สมิธ และ อนงค์ วิเศษสุวรรณ. (2550). การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ.
วารสารศึกษาศาสตร์, 18 (2) หน้า 1-6.

ภาคผนวก

รายละเอียดของรายวิชา

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา

วิทยาเขต/คณะ/ภาควิชา

หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. รหัสและชื่อรายวิชา

2. จำนวนหน่วยกิต

บรรยาย-ปฏิบัติ

3. หลักสูตรและประเภทของรายวิชา

ระบุชื่อหลักสูตรที่ใช้รายวิชานี้ ยกเว้นวิชาที่เปิดเป็นวิชาเลือกทั่วไป ให้ใช้ “หลายหลักสูตร” และให้ระบุว่าเป็นวิชาศึกษาทั่วไปหรือวิชาเฉพาะ เช่น วิชาแกน วิชาเฉพาะด้าน วิชาพื้นฐานวิชาชีพหรือวิชาชีพ วิชาเอก วิชาเอกเลือก เป็นต้น

4. อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาและอาจารย์ผู้สอน

5. ภาคการศึกษา / ชั้นปีที่เรียน

ระบุภาคการศึกษา / ชั้นปีที่เรียน ตามแผนการศึกษาของหลักสูตร

6. รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน (Pre-requisite) (ถ้ามี)

7. รายวิชาที่ต้องเรียนพร้อมกัน (Co-requisites) (ถ้ามี)

8. สถานที่เรียน

ระบุสถานที่เรียนทุกแห่งทั้งในและนอกที่ตั้งหลักของมหาวิทยาลัยให้ครบถ้วน

9. วันที่จัดทำหรือปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาครั้งล่าสุด

หมวดที่ 2 จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

1. จุดมุ่งหมายของรายวิชา

2. วัตถุประสงค์ในการพัฒนา/ปรับปรุงรายวิชา

อธิบายโดยย่อเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ในการพัฒนารายวิชานี้หรือการเปลี่ยนแปลงสำคัญๆ ที่เกิดขึ้นเช่น เพิ่มการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ หรือ web based การเปลี่ยนแปลงเนื้อหาของรายวิชาซึ่งเป็นผลจากงานวิจัยใหม่ๆ ในสาขา

หมวดที่ 3 ลักษณะและการดำเนินการ

1. คำอธิบายรายวิชา

ตามที่ระบุไว้ในรายละเอียดหลักสูตร

2. จำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อภาคการศึกษา

ระบุจำนวนชั่วโมงบรรยาย สอนเสริม การฝึกปฏิบัติงานภาคสนาม/การฝึกงาน และการศึกษาด้วยตนเอง

3. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่อาจารย์ให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่นักศึกษา เป็นรายบุคคล

ระบุจำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่จะให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่นักศึกษานอกชั้นเรียนและวิธีการสื่อสารให้นักศึกษาได้ทราบกำหนดเวลาล่วงหน้า

หมวดที่ 4 การพัฒนาผลการเรียนรู้ของนักศึกษา

การพัฒนาผลการเรียนรู้ในมาตรฐานผลการเรียนรู้แต่ละด้านที่มุ่งหวัง ซึ่งต้องสอดคล้องกับที่ระบุไว้ใน แผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบต่อมาตรฐานผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา (Curriculum Mapping) ตามที่กำหนดในรายละเอียดของหลักสูตร โดยมาตรฐานการเรียนรู้แต่ละด้าน ให้แสดงข้อมูลต่อไปนี้

1. สรุปสั้นๆ เกี่ยวกับความรู้ หรือทักษะที่รายวิชามุ่งหวังที่จะพัฒนานักศึกษา
2. คำอธิบายเกี่ยวกับวิธีการสอนที่จะใช้ในรายวิชาเพื่อพัฒนาความรู้ หรือทักษะในข้อ 1
3. วิธีการที่จะใช้วัด และประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษาในรายวิชานี้เพื่อประเมินผล

การเรียนรู้ในมาตรฐานการเรียนรู้แต่ละด้านที่เกี่ยวข้อง

1. คุณธรรม จริยธรรม
 - 1.1 คุณธรรม จริยธรรมที่ต้องพัฒนา
 - 1.2 วิธีการสอน
 - 1.3 วิธีการประเมินผล
2. ความรู้
 - 2.1 ความรู้ที่ต้องได้รับ
 - 2.2 วิธีการสอน
 - 2.3 วิธีการประเมินผล
3. ทักษะทางปัญญา
 - 3.1 ทักษะทางปัญญาที่ต้องพัฒนา
 - 3.2 วิธีการสอน
 - 3.3 วิธีการประเมินผล
4. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ
 - 4.1 ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบที่ต้องพัฒนา
 - 4.2 วิธีการสอน
 - 4.3 วิธีการประเมินผล
5. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
 - 5.1 ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
ที่ต้องพัฒนา
 - 5.2 วิธีการสอน
 - 5.3 วิธีการประเมินผล
6. ทักษะเฉพาะวิชาชีพ

หมวดที่ 5 แผนการสอนและการประเมินผล

1. แผนการสอน

ระบุหัวข้อ/รายละเอียด สัปดาห์ที่สอน จำนวนชั่วโมงการสอน (ซึ่งต้องสอดคล้องกับจำนวนหน่วยกิต) กิจกรรมการเรียนการสอน และสื่อที่ใช้ รวมทั้งอาจารย์ผู้สอนในแต่ละหัวข้อ/รายละเอียดของรายวิชา

2. แผนการประเมินผลการเรียนรู้

ระบุวิธีการประเมินผลการเรียนรู้หัวข้อย่อยแต่ละหัวข้อตามที่ปรากฏในแผนที่แสดงการกระจาย ความรับผิดชอบของรายวิชา (Curriculum Mapping) ตามที่กำหนดในรายละเอียดของหลักสูตร สัปดาห์ที่ประเมิน และสัดส่วนของการประเมิน

หมวดที่ 6 ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

1. ตำราและเอกสารหลัก

ระบุตำราและเอกสารหลักที่ใช้ในการเรียนการสอน

2. เอกสารและข้อมูลสำคัญ

ระบุหนังสือ วารสาร รายงาน สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เว็บไซต์ ฤกษ์เบียบต่างๆ โปรแกรมคอมพิวเตอร์และแหล่งอ้างอิงที่สำคัญอื่นๆ ซึ่งนักศึกษาจำเป็นต้องศึกษาเพิ่มเติม

3. เอกสารและข้อมูลแนะนำ

ระบุหนังสือ วารสาร รายงาน สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เว็บไซต์ ฤกษ์เบียบต่างๆ โปรแกรมคอมพิวเตอร์และแหล่งอ้างอิงที่สำคัญอื่นๆ ซึ่งนักศึกษาควรศึกษาเพิ่มเติม

หมวดที่ 7 การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา

1. กลยุทธ์การประเมินประสิทธิผลของรายวิชาโดยนักศึกษา

2. กลยุทธ์การประเมินการสอน

ระบุวิธีการประเมินที่จะได้ข้อมูลการสอน เช่น จากผู้สังเกตการณ์ หรือทีมผู้สอน หรือผลการเรียนของนักศึกษา เป็นต้น

3. การปรับปรุงการสอน

อธิบายกลไกและวิธีการปรับปรุงการสอน เช่น คณะ/ภาควิชามีการกำหนด กลไกและวิธีการปรับปรุงการสอนไว้อย่างไรบ้าง การวิจัยในชั้นเรียน การประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน เป็นต้น

4. การทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาในรายวิชา

อธิบายกระบวนการที่ใช้ในการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาตาม มาตรฐานผลการเรียนรู้ของรายวิชา เช่น ทวนสอบจากคะแนนข้อสอบ หรืองานที่ มอบหมาย กระบวนการอาจจะต่างกันไปสำหรับรายวิชาที่แตกต่างกัน หรือสำหรับ มาตรฐานผลการเรียนรู้แต่ละด้าน

5. การดำเนินการทบทวนและการวางแผนปรับปรุงประสิทธิผลของรายวิชา

อธิบายกระบวนการในการนำข้อมูลที่ได้จากการประเมินจากข้อ 1 และ 2 มา วางแผนเพื่อปรับปรุงคุณภาพ

.....

รายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา

วิทยาเขต/คณะ/ ภาควิชา

หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. รหัสและชื่อรายวิชา
2. จำนวนหน่วยกิต หรือจำนวนชั่วโมง
3. หลักสูตรและประเภทของรายวิชา
ระบุชื่อหลักสูตรที่ใช้รายวิชานี้ และระบุว่าเป็นวิชาบังคับหรือวิชาเลือก
4. อาจารย์ผู้รับผิดชอบ / อาจารย์ที่ปรึกษาการฝึกประสบการณ์ภาคสนาม
5. ภาคการศึกษา/ชั้นปีที่กำหนดให้มีการฝึกประสบการณ์ภาคสนามตามแผนการศึกษาของหลักสูตร
6. วันที่จัดทำหรือปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาประสบการณ์ภาคสนามครั้งล่าสุด

หมวดที่ 2 จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

1. จุดมุ่งหมายของประสบการณ์ภาคสนาม
2. วัตถุประสงค์ของการพัฒนาหรือปรับปรุงประสบการณ์ภาคสนาม
อธิบายโดยย่อถึงวัตถุประสงค์การพัฒนาหรือปรับปรุงประสบการณ์ภาคสนาม หรือการเปลี่ยนแปลงสำคัญๆ ที่เกิดขึ้นและการกระทำที่จะให้บรรลุวัตถุประสงค์

หมวดที่ ๓ การพัฒนาผลการเรียนรู้

การพัฒนาผลการเรียนรู้ในมาตรฐานผลการเรียนรู้แต่ละด้าน ที่มุ่งหวังต้องสอดคล้องกับที่ระบุไว้ในรายละเอียดของหลักสูตร (แบบ มคอ.2) โดยมาตรฐานผลการเรียนรู้แต่ละด้าน ให้แสดงข้อมูลต่อไปนี้

1. สรุปเกี่ยวกับความรู้หรือทักษะที่ต้องการจะพัฒนาจากประสบการณ์ที่ได้จากการฝึกภาคสนาม/ฝึกในสถานประกอบการ
2. อธิบายกระบวนการหรือกิจกรรมต่างๆ ที่จะพัฒนาความรู้หรือทักษะในข้อ 1
3. วิธีการที่จะใช้ในการประเมินผลการเรียนรู้ในมาตรฐานผลการเรียนรู้แต่ละด้านที่เกี่ยวข้อง

หมวดที่ 4 ลักษณะและการดำเนินการ

1. คำอธิบายโดยทั่วไปของประสบการณ์ภาคสนามหรือคำอธิบายรายวิชา
ระบุคำอธิบายตามที่ระบุในรายละเอียดของหลักสูตร
2. กิจกรรมของนักศึกษา
ระบุกิจกรรมหลักที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษาระหว่างฝึกประสบการณ์ภาคสนาม
3. รายงานหรืองานที่นักศึกษาได้รับมอบหมาย
ระบุรายงานหรืองานที่มอบหมายนักศึกษา และกำหนดส่ง
4. การติดตามผลการเรียนรู้การฝึกประสบการณ์ภาคสนามของนักศึกษา
ระบุกิจกรรมที่ใช้ในการติดตามผลการเรียนรู้ทั้งระหว่างฝึกและเมื่อสิ้นสุดการฝึกประสบการณ์ภาคสนาม
5. หน้าที่และความรับผิดชอบของพนักงานพี่เลี้ยงในสถานประกอบการที่ดูแลกิจกรรมในภาคสนาม
เช่นการวางแผนกิจกรรมสำหรับการพัฒนาทักษะของนักศึกษา การให้คำแนะนำแก่นักศึกษาการประเมินผลการฝึกประสบการณ์
6. หน้าที่และความรับผิดชอบของอาจารย์ที่ปรึกษา/อาจารย์นิเทศก์
เช่นการให้คำปรึกษา การประสานและร่วมวางแผนกับพนักงานพี่เลี้ยงในสถานประกอบการการประเมินผลนักศึกษา การวางแผนสำหรับการออกนิเทศก์นักศึกษา
7. การเตรียมการในการแนะแนวและช่วยเหลือนักศึกษา
8. สิ่งอำนวยความสะดวกและการสนับสนุนที่ต้องการจากสถานที่ที่จัดประสบการณ์ภาคสนาม/สถานประกอบการ
เช่น ที่พัก การเดินทาง วัสดุอุปกรณ์สนับสนุนอื่นๆ เช่น เบี้ยเลี้ยง

หมวดที่ 5 การวางแผนและการเตรียมการ

1. การกำหนดสถานที่ฝึก
2. การเตรียมนักศึกษา
3. การเตรียมอาจารย์ที่ปรึกษา/อาจารย์นิเทศก์
4. การเตรียมพนักงานพี่เลี้ยงในสถานที่ฝึก
5. การจัดการความเสี่ยง

หมวดที่ 6 การประเมินนักศึกษา

1. หลักเกณฑ์การประเมิน
2. กระบวนการประเมินผลการปฏิบัติงานของนักศึกษา
3. ความรับผิดชอบของพนักงานพี่เลี้ยงต่อการประเมินนักศึกษา
4. ความรับผิดชอบของอาจารย์ผู้รับผิดชอบประสานภาคสนามต่อการประเมินนักศึกษา
5. การสรุปผลการประเมินที่แตกต่าง

หมวดที่ 7 การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของการฝึกประสบการณ์ภาคสนาม

1. กระบวนการประเมินการฝึกประสบการณ์ภาคสนามจากผู้เกี่ยวข้องต่อไปนี้
 - 1.1 นักศึกษา
 - 1.2 พนักงานพี่เลี้ยงหรือผู้ประกอบการ
 - 1.3 อาจารย์ที่ดูแลกิจกรรมภาคสนาม
 - 1.4 อื่นๆ เช่น บัณฑิตจบใหม่
2. กระบวนการทบทวนผลการประเมินและการวางแผนปรับปรุง

.....

แผน/แนวการสอน

รหัสวิชา.....วิชา (ภาษาไทย).....(ภาษาอังกฤษ).....
ภาคเรียนที่.....ปีการศึกษา..... ในมหาวิทยาลัย ศูนย์การศึกษา

หลักสูตร..... คณะ.....
อาจารย์ผู้สอน.....โทรศัพท์ภายใน.....โทรศัพท์มือถือ.....e - mail.....
กำหนดวันเวลาให้คำปรึกษาทางวิชาการ.....สถานที่.....
ตอนเรียน.....ห้องเรียน.....วัน-เวลา.....

1.คำอธิบายรายวิชา

.....
.....

2. จุดประสงค์รายวิชา

เมื่อเรียนรายวิชานี้แล้วนักศึกษาจะได้รับความรู้และทักษะ (ตามกรอบ NQF) ดังนี้

2.1 พุทธิพิสัย (ความรู้ทั่วไปและวิชาชีพที่ได้รับจากการเรียน)

2.1.1.....

2.1.2.....

2.1.3.....

2.2 จิตพิสัย (ทัศนคติ คุณธรรม จริยธรรม ที่ได้รับจากกิจกรรมการเรียนการสอน)

2.2.1.....

2.2.2.....

2.2.3.....

2.3 ทักษะพิสัย (ความคิด การวิเคราะห์และการสื่อสาร การปฏิบัติงาน การใช้ IT การใช้ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวันและในวิชาชีพ การพัฒนาบุคลิกภาพที่ได้รับจากกิจกรรมการเรียนการสอน ฯลฯ)

ด้านทักษะทางปัญญา.....

ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ.....

ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

.....

ด้านทักษะเฉพาะวิชาชีพ.....

3. วิธีการและการจัดการเรียนการสอน

- 3.1.....
- 3.2.....
- 3.3.....
- 3.4.....
- 3.5.....

4. รายละเอียดการจัดการเรียนการสอน

สัปดาห์ ที่	เนื้อหา	กิจกรรมการเรียน การสอน	สื่อ เครื่องมือ ในการสอน	การวัดผลและ ค่าเป้าหมาย
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				
11				
12				
13				
14				
15				
สอบ ปลาย ภาค	สัปดาห์ที่ 16 ผู้สอนจะสอบเอง สัปดาห์ที่ 17 และ 18 มหาวิทยาลัยจะสอบให้			

5. สื่อการเรียนการสอน (เอกสารประกอบการสอน ชุดการสอน Website กิจกรรม เครื่องมือหรือ นวัตกรรม
ที่ใช้ในการสอน ฯลฯ) (ควรมีสื่อการเรียนการสอนที่หลากหลาย หรือกิจกรรมที่แสดงถึงผู้เรียนเป็นสำคัญ)

5.1.....

5.2.....

5.3.....

6. การประเมินผล

การประเมินผลรวม 100 คะแนน แบ่งออกได้ดังนี้

6.1 ประเมินผลระหว่างภาค ร้อยละ..... แบ่งออกตามกิจกรรมและเนื้อหา ดังนี้

-..... จำนวน คะแนน

-..... จำนวน คะแนน

6.2 ประเมินผลปลายภาค ร้อยละ.....

สอบปลายภาคคะแนน

รวม คะแนน

เกณฑ์การให้คะแนนกิจกรรมการเรียนรู้เรื่อง..... แสดงในเชิง Rubric ดังนี้
 (ควรมีทั้งเนื้อหาการเรียน ตามคำอธิบายรายวิชา และการสอนคุณธรรม จริยธรรม วินัยที่พึง
 ประสงค์)

คะแนน / เกณฑ์	1. ระบุประเด็น การประเมิน	2. ระบุประเด็น การประเมิน	3. ระบุประเด็น การประเมิน	4. ระบุประเด็น การประเมิน	5. ระบุประเด็น การประเมิน
1. ระบุค่า คะแนน	ระบุลักษณะผล การปฏิบัติของ นักศึกษาที่แสดง ถึงการได้รับค่า คะแนนนี้	ระบุลักษณะผล การปฏิบัติของ นักศึกษาที่แสดง ถึงการได้รับค่า คะแนนนี้	ระบุลักษณะ ผลการปฏิบัติ ของนักศึกษาที่ แสดงถึงการ ได้รับค่า คะแนนนี้	ระบุลักษณะผล การปฏิบัติของ นักศึกษาที่ แสดงถึงการ ได้รับค่า คะแนนนี้	ระบุลักษณะผล การปฏิบัติของ นักศึกษาที่แสดง ถึงการได้รับค่า คะแนนนี้
2. ระบุค่า คะแนน					
3. ระบุค่า คะแนน					
4. ระบุค่า คะแนน					
5. ระบุค่า คะแนน					

ตัวอย่าง เกณฑ์การให้คะแนนกิจกรรมประจำบทเรียน (จำนวน.....คะแนน)

กิจกรรม - คะแนน	เกณฑ์การให้คะแนน		
	(จำนวน.....คะแนน)	(จำนวน.....คะแนน)	(จำนวน.....คะแนน)
บทที่ 1 (จำนวน.....คะแนน)	ระบุลักษณะผลการปฏิบัติของนักศึกษาที่แสดงถึงการได้รับค่าคะแนนนี้	ระบุลักษณะผลการปฏิบัติของนักศึกษาที่แสดงถึงการได้รับค่าคะแนนนี้	ระบุลักษณะผลการปฏิบัติของนักศึกษาที่แสดงถึงการได้รับค่าคะแนนนี้
บทที่ 2 (จำนวน.....คะแนน)			
บทที่ 3 (จำนวน.....คะแนน)			
บทที่ 4 (จำนวน.....คะแนน)			
บทที่ 5 (จำนวน.....คะแนน)			
บทที่ 6 (จำนวน.....คะแนน)			

ตัวอย่าง เกณฑ์การให้คะแนนแบบฝึกปฏิบัติ (จำนวน.....คะแนน)

คะแนน	เกณฑ์
5 คะแนน	ทำแบบฝึกปฏิบัติถูกต้องร้อยละ 80
4 คะแนน	ทำแบบฝึกปฏิบัติถูกต้องร้อยละ 60 -79
3 คะแนน	ทำแบบฝึกปฏิบัติถูกต้องร้อยละ 40 -59
2 คะแนน	ทำแบบฝึกปฏิบัติถูกต้องร้อยละ 20 -39
1 คะแนน	ทำแบบฝึกปฏิบัติถูกต้องร้อยละ 1 -19
0 คะแนน	ไม่ได้ส่งแบบฝึกปฏิบัติ

7. เกณฑ์สรุปการประเมินผลการเรียน

เกรด	คะแนน	เกณฑ์การพิจารณา
A	90 – 100	(ระบุลักษณะผลการปฏิบัติงานหรือการเรียนของนักศึกษาที่ได้รับเกรดนี้)
B+	85-89	
B	75-84	
C+	70-74	
C	60-69	
D+	55-59	
D	50-54	
E	0-49	

8. ตำราหลัก หนังสือ เอกสาร ฐานข้อมูล และ Website ที่ใช้ประกอบการศึกษาค้นคว้า

- 8.1
- 8.2
- 8.3
- 8.4
- 8.5

.....

แบบวิเคราะห์ศักยภาพผู้เรียน

ชื่อรายวิชารหัสวิชา.....จำนวนหน่วยกิต

ภาคการศึกษา...../..... หลักสูตร/สาขาวิชา.....คณะ.....

ชื่อผู้สอน.....วัน/เดือน/ปี.....

ระบุวิธีการวิเคราะห์ศักยภาพผู้เรียน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- 1) การทดสอบก่อนเรียน
- 2) การตั้งประเด็นปัญหาให้ตอบ
- 3) การสัมภาษณ์
- 4) บันทึกคะแนนนักเรียนรายบุคคล
- 5) บันทึกพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล
- 6) บันทึกประวัติ/Portfolio ของนักเรียนรายบุคคล
- 7) อื่น ๆ (ระบุ).....

ลำดับที่	รายชื่อผู้เรียน	เกรดเฉลี่ยสะสม	ผลการวิเคราะห์ศักยภาพผู้เรียน

**การนำผลการวิเคราะห์ศักยภาพผู้เรียน (ทั้งกลุ่มเรียน) มาออกแบบ
การจัดการเรียนการสอน**

กลุ่มที่	เกณฑ์การแบ่งกลุ่ม	จำนวน (คน)	การจัดการเรียนการสอน

หมายเหตุ ให้ผู้สอนเลือกใช้วิธีที่เหมาะสมกับสภาพรายวิชาในการแบ่งกลุ่มผู้เรียน

ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม

.....

.....

.....

ลงชื่อ..... อาจารย์ผู้สอน
(.....)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

**แบบประเมินการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
และที่สอดคล้องตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ
(อาจารย์ประเมินตนเอง ระบบ online)**

รหัสวิชา..... ชื่อวิชา.....หน่วยกิต.....(.....-.....)
ผู้สอน.....ภาคเรียนที่.....ปีการศึกษา.....
หลักสูตร/กลุ่มวิชา..... ในมหาวิทยาลัย ศูนย์การศึกษา.....ห้องเรียน.....

ตอนที่ 1 สภาพที่เป็นจริงในการจัดการเรียนการสอน

1.1 ด้านการจัดทำแผนการสอนและเตรียมการสอน

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อที่ท่านได้ดำเนินการ (สามารถตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- 1) มีการกำหนดการบรรลุจุดประสงค์รายวิชาตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ
 - 1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม
 - 2) ด้านความรู้
 - 3) ด้านทักษะทางปัญญา
 - 4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ
 - 5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
 - 6) ด้านทักษะเฉพาะวิชาชีพ
- 2) มีการสื่อสารความคาดหวังระดับสูงไปยังนักศึกษาอย่างไร
 - ไม่ได้ดำเนินการ แจกแนวการสอนเพื่อให้นักศึกษาใช้วางแผนการเรียน
 - ชี้แจงวัตถุประสงค์ แผนการเรียนและเกณฑ์การวัดประเมินผลให้นักศึกษาทราบก่อนเรียน
 - มีการกำหนดเกณฑ์ประเมินผลการเรียน ตามเกณฑ์วัดศักยภาพ แบบ Rubric
 - อื่นๆ (ระบุ).....
- 3) มีการวิเคราะห์ศักยภาพผู้เรียนเป็นรายบุคคลโดยวิธีการใด
 - ไม่ได้ดำเนินการ บันทึกคะแนนนักศึกษารายบุคคล
 - บันทึกพฤติกรรมนักศึกษารายบุคคล ประวัติ/Portfolio ของนักศึกษารายบุคคล
 - ทดสอบความรู้ก่อนและหลังเรียน อื่นๆ (ระบุ).....
- 4) มีการนำผลวิเคราะห์ศักยภาพผู้เรียน (ทั้งกลุ่มเรียน) มาออกแบบการจัดการเรียนการสอนอย่างไร
 - ไม่ได้ดำเนินการ จัดกลุ่มนักศึกษาตามศักยภาพและความสนใจ
 - มอบหมายงานตามศักยภาพและความสนใจ อื่นๆ (ระบุ).....

1.2 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

- 1) มีการสอดแทรกคุณธรรมและจริยธรรมในการเรียนการสอนอย่างไร

☐ ไม่ได้ดำเนินการ	☐ ชี้แจง อธิบายก่อนการจัดการเรียนของรายวิชา
☐ บูรณาการขณะที่ยังเรียนในเนื้อหาวิชา	☐ อื่นๆ (ระบุ).....
- 2) มีการจัดกิจกรรมเสริมทักษะทางปัญญาอย่างไร

☐ ไม่ได้ดำเนินการ	☐ ดำเนินการ (ระบุ).....
--	--
- 3) มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลอย่างไร

☐ ไม่ได้ดำเนินการ	☐ ดำเนินการ (ระบุ).....
--	--
- 4) มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมความรับผิดชอบอย่างไร

☐ ไม่ได้ดำเนินการ	☐ ดำเนินการ (ระบุ).....
--	--
- 5) มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลขอย่างไร

☐ ไม่ได้ดำเนินการ	☐ ดำเนินการ (ระบุ).....
--	--
- 6) มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมทักษะการสื่อสารอย่างไร

☐ ไม่ได้ดำเนินการ	☐ ดำเนินการ (ระบุ).....
--	--
- 7) มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมทักษะการใช้เทคโนโลยีอย่างไร

☐ ไม่ได้ดำเนินการ	☐ ดำเนินการ (ระบุ).....
--	--
- 8) มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมทักษะการใช้เทคโนโลยีอย่างไร

☐ ไม่ได้ดำเนินการ	☐ ดำเนินการ (ระบุ).....
--	--
- 9) มีการจัดการเรียนการสอนที่มีความยืดหยุ่นตอบสนองความต้องการของผู้เรียน

☐ ไม่ได้ดำเนินการ	
☐ ด้านสถานที่จัดการเรียนการสอน เช่น การเรียนนอกสถานที่/สถานประกอบการ	
☐ ด้านเวลาจัดการเรียนการสอน เช่น การเรียนนอกเวลา /เป็นช่วงเวลา	
☐ ด้านจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สอดคล้องกับกลุ่มผู้เรียน/กลุ่มนักศึกษาพิเศษ	
☐ อื่นๆ (ระบุ).....	
- 10) มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายโดยวิธีใด

☐ การบรรยาย (Lecture)	☐ การเรียนรู้จากกรณีปัญหา (Problem Based Learning)
☐ การเรียนรู้จากกรณีศึกษา (Case Study)	☐ การเรียนรู้เป็นรายบุคคล (Individual Study)
☐ การเรียนรู้แบบสืบสวนสอบสวน (Inquiry)	☐ การเรียนรู้จากการวิจัย ((Research Based Learning)
☐ การเรียนรู้แบบบูรณาการ (Integrative Learning)	☐ อื่นๆ (ระบุ).....

- 11) มีการสร้างกลไกให้มีปฏิสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่าง อาจารย์และนักศึกษาทั้งในห้องเรียน และนอกห้องเรียน
- ไม่ได้ดำเนินการ
 - มีการกำหนดเวลาสำหรับให้นักศึกษาพบให้คำปรึกษาทางวิชาการ
 - มีการกำหนดช่องทางให้นักศึกษาได้ติดต่อ/ปรึกษางานทางวิชาการ
 - มีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมกับอาจารย์
 - อื่นๆ (ระบุ).....

- 12) มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมและกระตุ้นการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างไร

- ไม่ได้ดำเนินการ
- จัดกิจกรรมการเรียนรู้ แบบมีส่วนร่วม (Active Learning)
- จัดกิจกรรมการเรียนรู้จากกรณีปัญหา (Problem-based Learning)
- จัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นรายบุคคล (Individual Study)
- อื่นๆ (ระบุ).....

- 13) สร้างและส่งเสริมกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้นักศึกษาใช้เวลาอย่างคุ้มค่า

- ไม่ได้ดำเนินการ
- ดำเนินการ (ระบุ).....

- 14) มีการจัดกิจกรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เรียนอย่างไร

- ไม่ได้ดำเนินการ
- อภิปรายกลุ่มย่อย
- นำเสนองานในห้องเรียน
- จัดกิจกรรมในห้องเรียน/กิจกรรมกลุ่ม
- ฝึกปฏิบัติงานจริง
- จัดทำโครงการ/รายงาน ร่วมกัน
- อื่นๆ (ระบุ).....

1.3 ด้านการใช้สื่อและเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนการสอนและการพัฒนาตนเอง

- 1) มีการใช้เทคโนโลยี สารสนเทศเพื่อการพัฒนาตนเองของอาจารย์ อย่างไร

- ไม่ได้ดำเนินการ
- ดำเนินการ (ระบุ).....

- 2) มีการใช้สื่อและเทคโนโลยีในการเรียนรู้ของผู้เรียน อย่างไร

- ไม่ได้ดำเนินการ
- ใช้เครื่องมือ/เทคโนโลยีสารสนเทศในการสอน
- ใช้สื่อ Internet ในการสืบค้นข้อมูล
- เรียนรู้รายวิชาผ่านระบบ e-learning
- ส่งงานทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์
- เรียนรู้รายวิชาผ่าน Blog/website
- ค้นคว้าผ่านระบบฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์
- อื่นๆ (ระบุ).....

3) มีการกำหนดสื่อและแหล่งเรียนรู้ให้นักศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม อย่างไร

- ไม่ได้ดำเนินการ แนะนำแหล่งค้นคว้า/แหล่งข้อมูล
- ใช้สื่อ Internet ในการสืบค้นข้อมูล แนะนำหนังสือ
- อื่นๆ (ระบุ).....

1.4 ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

1) มีการแนะนำการเรียนการสอนและป้อนข้อมูลกลับเป็นรายบุคคลอย่างไร

- ไม่ได้ดำเนินการ ตรวจสอบงานและแจ้งข้อมูลกลับ
- อธิบาย/ชี้แนะนักศึกษาขณะปฏิบัติกิจกรรมในชั้นเรียน อื่นๆ (ระบุ).....

2) มีการวัดผลและประเมินผลในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอิงพัฒนาการของผู้เรียนอย่างไร

- ไม่ได้ดำเนินการ ประเมินโดยใช้แบบทดสอบ
- ประเมินจากการฝึกปฏิบัติ ประเมินจากแฟ้มสะสมผลงาน(Portfolio)
- ประเมินจากการทำรายงาน/โครงการ ประเมินจากการสอบถาม/การสังเกต
- อื่นๆ (ระบุ).....

3) มีการกำหนดช่วงเวลาในการวัดผลและประเมินผลกิจกรรมอย่างไร

- ไม่ได้ดำเนินการ มีการวัดและประเมินผลทุกกิจกรรม
- มีการวัดและประเมินผลก่อนเรียน มีการวัดและประเมินผลขณะเรียน
- มีการวัดและประเมินผลปลายภาคเรียน
- อื่นๆ (ระบุ).....

4) มีการประเมินผลการเรียน ตามเกณฑ์วัดศักยภาพ แบบ Rubric หรือไม่

- ไม่ได้ดำเนินการ มีการดำเนินการ

5) มีการจัดกิจกรรมซ่อมเสริมนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ต่ำกว่าเกณฑ์ หรือไม่

- ไม่ได้ดำเนินการ ดำเนินการ(ระบุ).....

1.5. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน

1) มีการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนหรือไม่ อย่างไร

- ไม่ได้ดำเนินการ ดำเนินการ(ระบุ).....

2) มีการนำผลการวิจัยมาพัฒนาการเรียนการสอนหรือไม่ อย่างไร

- ไม่ได้ดำเนินการ ดำเนินการ (ระบุ).....

1.6 ด้านประสิทธิภาพการสอน

1) มีการประเมินการสอนของรายวิชา หรือไม่

- ไม่ได้ดำเนินการ
- ประเมินประสิทธิภาพการสอน โดยนักศึกษา
- ประเมินโดยใช้การสังเกต
- ประเมินโดยพิจารณาจากคะแนนสอบปลายภาค
- อื่นๆ (ระบุ).....

2) มีการนำผลการประเมินมาปรับปรุงการสอน หรือไม่ อย่างไร

- ไม่ได้ดำเนินการ
- มีการดำเนินการ (ระบุ).....

ตอนที่ 2 ปัญหาและอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอน

2.1 ด้านการจัดทำแผนการสอนเตรียมการสอน.....

.....

2.2 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน.....

.....

2.3 ด้านการใช้สื่อและเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนการสอนและการพัฒนาตนเอง.....

.....

2.4 ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้.....

.....

2.5 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน.....

.....

2.6 ด้านการประเมินประสิทธิภาพสอน.....

.....

.....

แบบประเมินประสิทธิภาพการสอน
(นักศึกษาประเมินอาจารย์ ระบบ online)

ภาคเรียนที่ประจำปีการศึกษา.....

ชื่อรายวิชา รหัสวิชา..... ตอนเรียนที่

ภาคการศึกษา...../..... หลักสูตร/สาขาวิชา..... คณะ.....

ชื่อผู้สอน..... วัน/เดือน/ปี.....

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้เรียน

1. ระดับการศึกษา ปริญญาตรี ประกาศนียบัตรบัณฑิต ปริญญาโท
 ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ปริญญาเอก
2. ชั้นปีที่ศึกษา ชั้นปีที่ 1 ชั้นปีที่ 2 ชั้นปีที่ 3 ชั้นปีที่ 4 ชั้นปีที่ 5
3. ภาคที่ศึกษา ภาคปกติ ภาคปกตินอกเวลา ภาคปกติโครงการพิเศษ ภาคสมทบ
4. ผลการศึกษา (GPA) ยังไม่ทราบ เป็นน.ศ.ปีที่ 1 น้อยกว่า 2.00 2.00 – 2.49
 2.50 – 2.99 ตั้งแต่ 3.00 ขึ้นไป
5. เข้าเรียนในรายวิชานี้ น้อยกว่า 6 ครั้ง 6-9 ครั้ง 9-13 ครั้ง มากกว่า 13 ครั้ง

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นต่อรายวิชาที่ศึกษา

ความคิดเห็นต่อรายวิชา	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. ผู้เรียนตระหนักถึงความสำคัญของรายวิชานี้	☐	☐	☐	☐	☐
2. ผู้เรียนได้พัฒนากระบวนการคิดจากรายวิชานี้	☐	☐	☐	☐	☐
3. ผู้เรียนสามารถนำความรู้จากรายวิชานี้ไปประยุกต์ใช้	☐	☐	☐	☐	☐

ตอนที่ 3 การประเมินประสิทธิภาพการสอน

ประเด็นที่ประเมิน	ระดับที่ปฏิบัติจริง				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. มีการวางแผนการสอนอย่างเป็นระบบเพื่อให้ผลการสอนเป็นไปตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้					
1.1 แจงวัตถุประสงค์ของการเรียน	☐	☐	☐	☐	☐
1.2 จัดลำดับเนื้อหาเป็นระบบเข้าใจง่าย	☐	☐	☐	☐	☐
1.3 จัดกิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์	☐	☐	☐	☐	☐
2. มีความสามารถสอนให้ผู้เรียนรู้จักคิด วิเคราะห์ วิจัยในวิชาที่สอน	☐	☐	☐	☐	☐

ตอนที่ 3 การประเมินประสิทธิภาพการสอน (ต่อ)

ประเด็นที่ประเมิน	ระดับที่ปฏิบัติจริง				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
3. มีความสามารถในการใช้เทคนิค วิธีสอนต่างๆ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ และติดตามการสอน ตลอดเวลา					
3.1 ใช้เทคนิคและวิธีการสอนที่กระตุ้นให้ผู้เรียนสนใจ	○	○	○	○	○
3.2 ใช้เทคนิคและวิธีการสอนที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้เรียน	○	○	○	○	○
3.3 ใช้เทคนิคและวิธีการสอนที่หลากหลาย ตอบสนองความต้องการของผู้เรียน	○	○	○	○	○
4. มีความสามารถชี้ให้ผู้เรียนมองเห็นความสัมพันธ์ของวิชาที่เรียนกับวิชาอื่นที่เกี่ยวข้อง					
4.1 สอนให้ผู้เรียนมองเห็นความสัมพันธ์ของวิชาที่เรียนกับวิชาอื่นที่เกี่ยวข้อง	○	○	○	○	○
4.2 สอนให้ผู้เรียนเกิดแนวคิดในการนำความรู้ไปบูรณาการใช้ในวิชาอื่นที่เกี่ยวข้อง	○	○	○	○	○
5. มีความสามารถแนะนำให้ผู้เรียนรู้จักแหล่งข้อมูลที่ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม	○	○	○	○	○
6. มีความสามารถจัดให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ตามความเหมาะสม					
6.1 เปิดโอกาสและกระตุ้นให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นและซักถาม	○	○	○	○	○
6.2 จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้	○	○	○	○	○
6.3 สร้างบรรยากาศที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้	○	○	○	○	○
7. มีความสามารถในการใช้สื่อการสอนและอุปกรณ์ช่วยสอนที่เหมาะสมเป็นอย่างดี					
7.1 ใช้สื่อการสอนได้เหมาะสมกับเนื้อหาและกิจกรรมการสอน	○	○	○	○	○

ตอนที่ 3 การประเมินประสิทธิภาพการสอน (ต่อ)

ประเด็นที่ประเมิน	ระดับที่ปฏิบัติจริง				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
7.2 มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้หลากหลาย	☐	☐	☐	☐	☐
8. มีความสามารถในการประเมินความรู้ความเข้าใจของผู้เรียนในวิชาที่สอน					
8.1 มีเกณฑ์การวัดและประเมินผลที่ชัดเจน	☐	☐	☐	☐	☐
8.2 มีการประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนและให้ข้อมูลย้อนกลับเป็นระยะ ๆ เพื่อการปรับปรุงและพัฒนาตนเอง	☐	☐	☐	☐	☐
8.3 มีการประเมินผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลายและเหมาะสม	☐	☐	☐	☐	☐
9. คุณลักษณะของผู้สอน					
9.1 มีประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับวิชาที่สอน	☐	☐	☐	☐	☐
9.2 มีทักษะการสื่อสารที่ดี	☐	☐	☐	☐	☐
9.3. มีความกระตือรือร้นในการสอน เข้าสอนตรงเวลาและสม่ำเสมอ	☐	☐	☐	☐	☐
9.4. มีความรับผิดชอบในการสอน เข้าสอนครบตามกำหนด	☐	☐	☐	☐	☐
9.5 ใช้ภาษาในการสอนที่สุภาพเหมาะสม	☐	☐	☐	☐	☐
9.6 แต่งกายสุภาพและเหมาะสมกับกาลเทศะ	☐	☐	☐	☐	☐

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แบบการนำผลการประเมินมาปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน

ชื่อรายวิชา รหัสวิชา..... ตอนเรียนที่.....
 ภาคการศึกษา...../..... หลักสูตร/สาขาวิชา..... คณะ.....
 ชื่อผู้สอน.....

ประเด็นที่ต้องปรับปรุง	การดำเนินการปรับปรุง	ผลการปรับปรุง	หลักฐานอ้างอิง
1. ด้านการจัดทำ แผน/แนวการสอน และเตรียมการสอน			
2. ด้านการจัด กิจกรรม การเรียนการสอน			
3. ด้านการใช้สื่อและ เทคโนโลยี สารสนเทศเพื่อการ เรียนการสอนและ การพัฒนาตนเอง			
4. ด้านการวัดและ ประเมินผลการ เรียนรู้			
5. ด้านเทคนิคและวิธี การสอน			
6. ด้านคุณลักษณะ ของผู้สอน			
6. อื่น ๆ			

หมายเหตุ หลักฐานอ้างอิง เช่น แผน / แนวการสอน ฉบับปรับปรุงใหม่ สื่อการสอนที่พัฒนาใหม่
แบบสรุปรายวิชาที่นำผลการประเมินมาปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน

ภาคการศึกษา...../..... หลักสูตร/สาขาวิชา.....คณะ.....

รายวิชาที่ได้รับ การประเมิน	ประเด็นที่ต้อง ปรับปรุง	การดำเนินการ ปรับปรุง	ผลการปรับปรุง	หลักฐาน อ้างอิง

แบบรายงานผลการดำเนินการของรายวิชา

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา

วิทยาเขต/คณะ/ ภาควิชา

หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. รหัสและชื่อรายวิชา
2. รายวิชาที่ต้องเรียนก่อนรายวิชานี้ (ถ้ามี)
3. อาจารย์ผู้รับผิดชอบ อาจารย์ผู้สอนและกลุ่มเรียน (Section)

ให้รายงานเป็นรายกลุ่ม

4. ภาคการศึกษา/ปีการศึกษาที่เปิดสอนรายวิชา
5. สถานที่เรียน

ระบุสถานที่เรียนทุกแห่งทั้งในและนอกที่ตั้งหลักของมหาวิทยาลัยให้ครบถ้วน

หมวดที่ 2 การจัดการเรียนการสอนที่เปรียบเทียบกับแผนการสอน

1. รายงานชั่วโมงการสอนจริงเทียบกับแผนการสอน

ระบุหัวข้อ จำนวนชั่วโมงตามแผนการสอน จำนวนชั่วโมงที่สอนจริง ระบุเหตุผลที่การสอนจริงต่างจากแผนการสอนหากมีความแตกต่างกัน 25%

2. หัวข้อที่สอนไม่ครอบคลุมตามแผน

ระบุหัวข้อที่สอนไม่ครอบคลุมตามแผน และพิจารณานัยสำคัญของหัวข้อต่อผลการเรียนรู้ของรายวิชาและหลักสูตร ในกรณีที่มีนัยสำคัญให้เสนอแนวทางชัดเจน

3. ประสิทธิภาพของวิธีสอนที่ทำให้เกิดผลการเรียนรู้ตามที่ระบุในรายละเอียดของรายวิชา

ระบุว่าวิธีสอนเพื่อให้บรรลุผลการเรียนรู้แต่ละด้านตามที่ระบุในรายละเอียดรายวิชามีประสิทธิภาพหรือไม่ และปัญหาของวิธีสอนที่ใช้(ถ้ามี) พร้อมข้อเสนอแนะในการแก้ไข

4. ข้อเสนอการดำเนินการเพื่อปรับปรุงวิธีสอน

ระบุข้อเสนอเพื่อการปรับปรุงวิธีสอน ซึ่งได้จากปัญหาที่พบในข้อ 3

หมวดที่ 3 สรุปผลการจัดการเรียนการสอนของรายวิชา

1. จำนวนนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียน (ณ วันหมดกำหนดการเพิ่มถอน)
2. จำนวนนักศึกษาที่คงอยู่เมื่อสิ้นสุดภาคการศึกษา
3. จำนวนนักศึกษาที่ถอน (W)
4. การกระจายของระดับคะแนน (เกรด)

ระบุจำนวนและร้อยละของนักศึกษาในแต่ละระดับคะแนน

5. ปัจจัยที่ทำให้ระดับคะแนนผิดปกติ (ถ้ามี)
6. ความคลาดเคลื่อนจากแผนการประเมินที่กำหนดไว้ในรายละเอียดรายวิชา

ระบุความคลาดเคลื่อนจากแผนการประเมินผลการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ใน มคอ.3
หมวด 5 ข้อ 2

6.1 ความคลาดเคลื่อนด้านกำหนดเวลาการประเมิน

ระบุความคลาดเคลื่อนที่เกิดขึ้นพร้อมเหตุผล

6.2 ความคลาดเคลื่อนด้านวิธีการประเมินผลการเรียนรู้ (ถ้ามี)

ระบุความคลาดเคลื่อนที่เกิดขึ้นพร้อมเหตุผล

7. การทวนสอบผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษา

ระบุวิธีการทวนสอบ และสรุปผลการทวนสอบ

หมวดที่ 4 ปัญหาและผลกระทบต่อการดำเนินการ

1. ประเด็นด้านทรัพยากรประกอบการเรียนและสิ่งอำนวยความสะดวก

ระบุปัญหาในการใช้ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน (ถ้ามี) และ
ผลกระทบ

2. ประเด็นด้านการบริหารและองค์กร

ระบุปัญหาด้านการบริหารและองค์กร (ถ้ามี) และผลกระทบต่อผลการเรียนรู้
ของนักศึกษา

หมวดที่ 5 การประเมินรายวิชา

1. ผลการประเมินรายวิชาโดยนักศึกษา (แบบเอกสาร)
 - 1.1 ข้อวิพากษ์ที่สำคัญจากผลการประเมินโดยนักศึกษา
ระบุข้อวิพากษ์ทั้งที่เป็นจุดแข็งและจุดอ่อน
 - 1.2 ความเห็นของอาจารย์ผู้สอนต่อข้อวิพากษ์ตามข้อ 1.1
2. ผลการประเมินรายวิชาโดยวิธีอื่น
 - 2.1 ข้อวิพากษ์ที่สำคัญจากผลการประเมินโดยวิธีอื่น
ระบุข้อวิพากษ์ทั้งที่เป็นจุดแข็งและจุดอ่อน
 - 2.2 ความเห็นของอาจารย์ผู้สอนต่อข้อวิพากษ์ตามข้อ 2.1

หมวดที่ 6 แผนการปรับปรุง

1. ความก้าวหน้าของการปรับปรุงการเรียนการสอนตามที่เสนอในรายงาน/รายวิชาครั้งที่ผ่านมา

ระบุแผนการปรับปรุงที่เสนอในภาคการศึกษา/ปีการศึกษาที่ผ่านมาและอธิบายผลการดำเนินการตามแผน ถ้าไม่ได้ดำเนินการหรือไม่เสร็จสมบูรณ์ให้ระบุเหตุผล

2. การดำเนินการอื่นๆ ในการปรับปรุงรายวิชา

อธิบายการปรับปรุงโดยย่อ เช่น ปรับเปลี่ยนวิธีการสอนสำหรับภาคการศึกษา/ปีการศึกษานี้ การใช้อุปกรณ์การสอนแบบใหม่ เป็นต้น มคอ.5

3. ข้อเสนอแผนการปรับปรุงสำหรับภาคการศึกษา/ปีการศึกษาต่อไป

ระบุข้อเสนอพร้อมกำหนดเวลาที่ควรแล้วเสร็จและผู้รับผิดชอบ

4. ข้อเสนอแนะของอาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาต่ออาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

.....

ชื่ออาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา:.....

ลงชื่อ..... วันที่รายงาน

ชื่อผู้รับผิดชอบหลักสูตร:

ลงชื่อ..... วันที่รับรายงาน

แบบรายงานผลการดำเนินการของประสพการณ์ภาคสนาม

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา

วิทยาเขต/คณะ/ภาควิชา

หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. รหัสและชื่อรายวิชา
2. หลักสูตร
3. อาจารย์ผู้รับผิดชอบ / อาจารย์ที่ปรึกษาการฝึกประสพการณ์ภาคสนาม
4. ภาคการศึกษา / ปีการศึกษาที่ฝึกประสพการณ์ภาคสนาม

หมวดที่ 2 การดำเนินการที่ต่างจากแผนการฝึกประสพการณ์ภาคสนาม

1. การเตรียมนักศึกษา) (ถ้ามี)

ระบุว่า การเตรียมนักศึกษาต่างจากแผนอย่างไร และให้ข้อเสนอแนะ/ข้อคิดเห็นเพื่อการวางแผนในอนาคต

2. การเตรียมอาจารย์ที่ปรึกษา/อาจารย์นิเทศก์

ระบุว่า การเตรียมอาจารย์ที่ปรึกษา/อาจารย์นิเทศก์ต่างจากแผนอย่างไรและให้ข้อเสนอแนะ/ข้อคิดเห็นเพื่อการวางแผนในอนาคต

3. การเตรียมนักงานพี่เลี้ยง (Field Supervisors) จากสถานประกอบการ (ถ้ามี)

ระบุว่า การเตรียมนักงานพี่เลี้ยงจากสถานประกอบการต่างจากแผนอย่างไรและให้

ข้อเสนอแนะ/ข้อคิดเห็นเพื่อการวางแผนในอนาคต

4. การเปลี่ยนแปลงการจัดการในการฝึกประสพการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี)

ระบุการเปลี่ยนแปลงต่อไปนี้ที่ต่างจากแผนและให้ข้อเสนอแนะ/ข้อคิดเห็นเพื่อการวางแผน

- 4.1 การเปลี่ยนแปลงกิจกรรม และ/หรืองานที่มอบหมายให้นักศึกษา
- 4.2 การเปลี่ยนแปลงสิ่งอำนวยความสะดวกในการสนับสนุนนักศึกษา
- 4.3 การเปลี่ยนแปลงอื่นๆ (ถ้ามี)

หมวดที่ 3 ผลการดำเนินการ

1. จำนวนนักศึกษาที่ลงทะเบียน/ส่งไปฝึกประสบการณ์ภาคสนาม
2. จำนวนนักศึกษาที่คงอยู่เมื่อสิ้นสุดการฝึกประสบการณ์ภาคสนาม
3. จำนวนนักศึกษาที่ถอน (W)
4. การกระจายระดับคะแนน (เกรด)
ระบุจำนวนและร้อยละของนักศึกษาในแต่ละระดับคะแนน
5. ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อผลการฝึกประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี)

หมวดที่ 4 ปัญหาและผลกระทบด้านการบริหาร

1. ปัญหาด้านการบริหารของสถาบันอุดมศึกษา และ/หรือ สถานประกอบการ/สถานที่ฝึก
2. ผลกระทบต่อผลการเรียนรู้ของนักศึกษา
3. การเปลี่ยนแปลงที่จำเป็นเพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาและอุปสรรคในอนาคต (ถ้ามี)

หมวดที่ 5 การประเมินการฝึกประสบการณ์ภาคสนาม

1. การประเมินการฝึกประสบการณ์ภาคสนามโดยนักศึกษา (ให้แนบผลการสำรวจ)
 - 1.1 ข้อวิพากษ์ที่สำคัญจากผลการประเมิน
ระบุข้อวิพากษ์ทั้งที่เป็นจุดแข็งและจุดอ่อน
 - 1.2 ความเห็นของอาจารย์ผู้รับผิดชอบ / อาจารย์ที่ปรึกษาการฝึกประสบการณ์ภาคสนาม
2. การประเมินการฝึกประสบการณ์ภาคสนามโดยสถานประกอบการหรือพนักงานที่เลี้ยง

2.1 ข้อวิพากษ์ที่สำคัญจากผลการประเมิน

ระบุข้อวิพากษ์ทั้งที่เป็นจุดแข็งและจุดอ่อน

2.2 ความเห็นของอาจารย์ผู้รับผิดชอบ/อาจารย์ที่ปรึกษาการฝึกประสบการณ์

ภาคสนาม

หมวดที่ 6 แผนการปรับปรุง

1. การดำเนินการเพื่อปรับปรุงการฝึกประสบการณ์ภาคสนามครั้งที่ผ่านมา

สรุปย่อการพัฒนาที่สำคัญในปัจจุบัน อาทิ การพัฒนาอย่างมืออาชีพสำหรับ คณะหรือที่ปรึกษาประสบการณ์ภาคสนาม การปรับปรุงประสบการณ์ภาคสนาม และ แนวทางใหม่ของการจัดการเชิงคุณภาพ

2. ความก้าวหน้าของการปรับปรุงการฝึกประสบการณ์ภาคสนามจากรายงานการ ประเมินครั้งก่อน

ระบุประเด็นที่ระบุไว้ในครั้งที่ผ่านมาสำหรับการปรับปรุงนอกเหนือจากข้อ 1 และอธิบายถึงความสำเร็จ ผลกระทบ ในกรณีที่ไม่สำเร็จให้ระบุเหตุผล

3. ข้อเสนอแผนการปรับปรุงสำหรับภาคการศึกษา/ปีการศึกษาต่อไป

ระบุข้อเสนอพร้อมกำหนดเวลาที่ควรแล้วเสร็จและผู้รับผิดชอบ

4. ข้อเสนอแนะของอาจารย์ผู้รับผิดชอบการฝึกประสบการณ์ภาคสนาม เสนอต่อ

อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

ระบุข้อเสนอแนะต่ออาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร หากมีกิจกรรมหรือการ ดำเนินงานใดๆ ที่ต้องได้รับความเห็นชอบจากภาควิชาหรือสถาบัน หรืออาจจะมี ผลกระทบต่อรายวิชาอื่นๆ ในหลักสูตร

ชื่ออาจารย์ผู้รับผิดชอบ/อาจารย์ที่ปรึกษาการฝึกประสบการณ์ภาคสนาม.....

ลงชื่อ..... วันที่รายงาน

ชื่อผู้รับผิดชอบหลักสูตร:

ลงชื่อ..... วันที่รายงาน

แบบประเมินประสิทธิภาพสื่อการสอน ประเภทเอกสารประกอบการสอน

ภาคเรียนที่ประจำปีการศึกษา.....(ผู้เรียนประเมิน)

ชื่อรายวิชารหัสวิชา.....ตอนเรียนที่หลักสูตร/สาขาวิชา.....

คณะ.....ชื่อผู้สอน.....วัน/เดือน/ปี.....

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้เรียน

- ระดับการศึกษา ปริญญาตรี ประกาศนียบัตรบัณฑิต ปริญญาโท
 ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ปริญญาเอก
- ชั้นปีที่ศึกษา ชั้นปีที่ 1 ชั้นปีที่ 2 ชั้นปีที่ 3 ชั้นปีที่ 4 ชั้นปีที่ 5
- ภาคที่ศึกษา ภาคปกติ ภาคปกตินอกเวลา ภาคปกติโครงการพิเศษ ภาคสมทบ
- ผลการศึกษา (GPA) ไม่ทราบ เป็นน.ศ.ปีที่ 1 น้อยกว่า 2.00 2.00 – 2.49 2.50 – 2.99
 3.00 ขึ้นไป
- เข้าเรียนในรายวิชานี้ น้อยกว่า 6 ครั้ง 6-9 ครั้ง 9-13 ครั้ง มากกว่า 13 ครั้ง

ตอนที่ 2 การประเมินประสิทธิภาพสื่อการสอน ประเภทเอกสารประกอบการสอน

ประเด็นที่ประเมิน	ระดับที่ปฏิบัติจริง				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. ด้านเนื้อหา					
1.1 ความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์รายวิชา	☐	☐	☐	☐	☐
1.2 ความถูกต้องและความสมบูรณ์ของเนื้อหา	☐	☐	☐	☐	☐
1.3 โครงสร้างของเนื้อหาชัดเจน เชื่อมโยงความรู้เดิมกับความรู้ใหม่	☐	☐	☐	☐	☐
1.4 ความทันสมัยและการอ้างอิงเอกสาร	☐	☐	☐	☐	☐
1.5 ความลึกซึ้งของสาระการเรียนรู้	☐	☐	☐	☐	☐
2. ด้านการนำเสนอ	☐	☐	☐	☐	☐
2.1 การเรียงลำดับเนื้อหา มีระบบและเข้าใจง่าย					
2.2 การใช้ภาษาเหมาะสมกับผู้เรียน	☐	☐	☐	☐	☐
2.3 มีภาพประกอบช่วยให้สื่อความหมายได้ชัดเจน	☐	☐	☐	☐	☐
2.4 รูปแบบในการเขียนน่าสนใจ	☐	☐	☐	☐	☐
2.5 คำถามท้ายบทสอดคล้องกับเนื้อหา	☐	☐	☐	☐	☐
3. ด้านการส่งเสริมการเรียนรู้					
3.1 ช่วยกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้	☐	☐	☐	☐	☐
3.2 การใช้ประโยชน์เพื่อการเรียนรู้	☐	☐	☐	☐	☐
3.3 คุณค่าของเอกสารประกอบการสอน	☐	☐	☐	☐	☐

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แบบประเมินประสิทธิภาพสื่อการสอน ประเภท คอมพิวเตอร์ช่วยสอน

ภาคเรียนที่ประจำปีการศึกษา.....(ผู้เรียนประเมิน)

ชื่อรายวิชารหัสวิชา.....ตอนเรียนที่หลักสูตร/สาขาวิชา.....

คณะ.....ชื่อผู้สอน.....วัน/เดือน/ปี.....

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้เรียน

- ระดับการศึกษา ปริญญาตรี ประกาศนียบัตรบัณฑิต ปริญญาโท
 ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ปริญญาเอก
- ชั้นปีที่ศึกษา ชั้นปีที่ 1 ชั้นปีที่ 2 ชั้นปีที่ 3 ชั้นปีที่ 4 ชั้นปีที่ 5
- ภาคที่ศึกษา ภาคปกติ ภาคปกตินอกเวลา ภาคปกติโครงการพิเศษ ภาคสมทบ
- ผลการศึกษา (GPA) ไม่ทราบ เป็นน.ศ.ปีที่ 1 น้อยกว่า 2.00 2.00 – 2.49 2.50 – 2.99
 3.00 ขึ้นไป
- เข้าเรียนในรายวิชานี้ น้อยกว่า 6 ครั้ง 6-9 ครั้ง 9-13 ครั้ง มากกว่า 13 ครั้ง

ตอนที่ 2 การประเมินประสิทธิภาพสื่อการสอน ประเภทคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เช่นบทเรียนออนไลน์

ประเด็นที่ประเมิน	ระดับที่ปฏิบัติจริง				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. ด้านเนื้อหา					
1.1 เนื้อหาทันสมัย ครบถ้วนตามวัตถุประสงค์ รายวิชา	☐	☐	☐	☐	☐
1.2 เรียงลำดับเนื้อหามีความสัมพันธ์ต่อเนื่องกัน	☐	☐	☐	☐	☐
1.3 อธิบายเนื้อหาชัดเจนและเข้าใจง่าย	☐	☐	☐	☐	☐
2. ด้านการนำเสนอ					
2.1 การนำเสนอแต่ละหัวข้อเหมาะสม น่าสนใจ	☐	☐	☐	☐	☐
2.2 การออกแบบหน้าจอเหมาะสม สวยงาม	☐	☐	☐	☐	☐
2.3 ภาพกราฟิกชัดเจน สอดคล้องกับเนื้อหา	☐	☐	☐	☐	☐
2.4 การจัดวาง Layout ช่วยให้อ่านง่ายและสบายตา	☐	☐	☐	☐	☐
2.5 ภาษาที่ใช้ถูกต้องและเหมาะสม	☐	☐	☐	☐	☐
2.6 คุณภาพการใช้เสียง คนตรี ประกอบบทเรียน เหมาะสม	☐	☐	☐	☐	☐

ตอนที่ 2 การประเมินประสิทธิภาพสื่อการสอน ประเภทคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เช่นบทเรียนออนไลน์ (ต่อ)

ประเด็นที่ประเมิน	ระดับที่ปฏิบัติจริง				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
3. ด้านการส่งเสริมการเรียนรู้					
3.1 ช่วยส่งเสริมกระบวนการคิด วิเคราะห์	○	○	○	○	○
3.2 ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้และเข้าใจในสาระได้ อย่างลึกซึ้ง	○	○	○	○	○
3.3 แบบทดสอบก่อนและหลังเรียนสอดคล้อง กับเนื้อหา	○	○	○	○	○

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แบบประเมินประสิทธิภาพการสอน ประเภทวีดิทัศน์

ภาคเรียนที่ประจำปีการศึกษา.....(ผู้เรียนประเมิน)

ชื่อรายวิชารหัสวิชา.....ตอนเรียนที่หลักสูตร/สาขาวิชา.....

คณะ.....ชื่อผู้สอน.....วัน/เดือน/ปี.....

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้เรียน

- ระดับการศึกษา ปริญญาตรี ประกาศนียบัตรบัณฑิต ปริญญาโท
 ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ปริญญาเอก
- ชั้นปีที่ศึกษา ชั้นปีที่ 1 ชั้นปีที่ 2 ชั้นปีที่ 3 ชั้นปีที่ 4 ชั้นปีที่ 5
- ภาคที่ศึกษา ภาคปกติ ภาคปกตินอกเวลา ภาคปกติโครงการพิเศษ ภาคสมทบ
- ผลการศึกษา (GPA) ไม่ทราบ เป็นน.ศ.ปีที่ 1 น้อยกว่า 2.00 2.00 – 2.49 2.50 – 2.99
 3.00 ขึ้นไป
- เข้าเรียนในรายวิชานี้ น้อยกว่า 6 ครั้ง 6-9 ครั้ง 9-13 ครั้ง มากกว่า 13 ครั้ง

ตอนที่ 2 การประเมินประสิทธิภาพการสอน ประเภทวีดิทัศน์

ประเด็นที่ประเมิน	ระดับที่ปฏิบัติจริง				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. ด้านเนื้อหา					
1.1 เนื้อหาทันสมัย และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของรายวิชา	☐	☐	☐	☐	☐
1.2 เนื้อหาและการดำเนินเรื่องมีความสัมพันธ์ต่อเนื่องกัน	☐	☐	☐	☐	☐
1.3 เนื้อหา มีคุณค่าและน่าสนใจ	☐	☐	☐	☐	☐
2. ด้านการนำเสนอ					
2.1 ความสอดคล้องระหว่างภาพกับคำบรรยาย	☐	☐	☐	☐	☐
2.2 การดำเนินเรื่องน่าสนใจ ชวนติดตาม	☐	☐	☐	☐	☐
2.3 ภาพและเสียงชัดเจน สื่อความหมายได้เข้าใจ	☐	☐	☐	☐	☐
2.4 ภาษาที่ใช้เหมาะสมกับผู้เรียน	☐	☐	☐	☐	☐
2.5 ระยะเวลาในการนำเสนอเหมาะสม	☐	☐	☐	☐	☐
3. ด้านการส่งเสริมการเรียนรู้					
3.1 มีความรู้และความเข้าใจในเนื้อหาเพิ่มขึ้น	☐	☐	☐	☐	☐
3.2 ส่งเสริมกระบวนการคิด	☐	☐	☐	☐	☐
3.3 เสริมสร้างทักษะและประสบการณ์การเรียนรู้	☐	☐	☐	☐	☐

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....